

VB

ORDE VAN
VLAAMSE
BALIES

/O

Duiding op basis van de Parlementaire
Stukken

Boek XIX WER

**Wet van 4 mei 2023 houdende invoeging van boek XIX “Schulden
van de consument” in het Wetboek van economisch recht**

vrijdag 9 juni 2023

Studiedienst OVB

VB

De wet van 4 mei 2023 houdende invoeging van boek XIX “Schulden van de consument” in het Wetboek van economisch recht (hierna **wet van 4 mei 2023**) verscheen op 23 mei 2023 in het *Belgisch Staatsblad*.

Boek XIX WER geeft enerzijds omkadering aan bepaalde gevolgen van de betalingsachterstand van de schulden van een consument ten aanzien van ondernemingen (Titel 1 van boek XIX WER: “Betaling van schulden door consumenten aan ondernemingen”). Anderzijds behandelt en actualiseert het de minnelijke invordering van schulden van de consument door de schuldeiser of door een derde (Titel 2 van boek XIX WER: “Minnelijke invordering van schulden van de consument”).

Boek XV WER “Rechtshandhaving” wordt gewijzigd om de toepasselijke sancties in boek XIX WER op te nemen en er de bevoegdheden van de Economische Inspectie in te definiëren.

Onderhavige nota beoogt (artikelsgewijs) meer duiding te geven bij de wet van 4 mei 2023, op basis van de Parlementaire Stukken.¹

1 Lex specialis derogat legi generali

Het regelgevingskader dat door de wet van 4 mei 2023 wordt geïmplementeerd geldt onverminderd alle **bijzondere wetgevingen die van toepassing blijven** gezien het doel van de bijzondere bescherming die ze nastreven en de specifieke beoogde diensten.²

Het huidige regelgevingskader is echter van toepassing op diezelfde diensten aangezien de algemene en specifieke regels gelijktijdig van toepassing zijn op eenzelfde situatie. In principe worden ze dus op **cumulatieve wijze** toegepast. Als een cumulatieve toepassing **niet mogelijk** is, wordt de relatie tussen het algemeen recht en het specifiek recht doorgaans geregeld door het principe “*lex specialis derogat legi generali*”. Dit principe houdt in dat een **specifieke wet voorrang heeft op een algemene wet**.³

2 Definities eigen aan boek XIX WER

Artikel 2 van de wet van 4 mei 2023

In boek I, titel 2, van het Wetboek van economisch recht, wordt een hoofdstuk 13/1 ingevoegd, luidende “Definities eigen aan boek XIX”.

Artikel 3 van de wet van 4 mei 2023

*In hoofdstuk 13/1, ingevoegd bij artikel 2, wordt een artikel 1.22/1 ingevoegd, luidende:
“Art. 1.22/1. Voor de toepassing van boek XIX gelden de volgende definities:
1° minnelijke invordering van schulden: iedere handeling of praktijk van een onderneming die tot doel heeft de consument ertoe aan te zetten een onbetaalde schuld te betalen, met uitzondering van iedere invordering op grond van een uitvoerbare titel;*

¹ Parlementair Document 55K3132 kan geraadpleegd worden via volgende link: [De Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers \(dekamer.be\)](https://www.dekamer.be/DEKAMER/55K3132/001/8).

² Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp houdende invoeging van boek XIX “Schulden van de consument” in het Wetboek van economisch recht (hierna **MvT**), DOC 55-3132/001, 8.

³ MvT, 8.

2° activiteit van minnelijke invordering van schulden: elke door een onderneming uitgeoefende activiteit die bestaat in het minnelijk invorderen van onbetaalde schulden voor andermans rekening, dan wel het minnelijk invorderen van tegen betaling overgenomen schuldvorderingen;
3° schuldinvorderaar: elke onderneming die een activiteit van minnelijke invordering van schulden uitoefent;
4° onderneming: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen."

2.1 Het begrip “minnelijke invordering”

Het begrip “minnelijke invordering van schulden” is ruimer dan het begrip “activiteit van minnelijke invordering van schulden”. Het duidt op **iedere invordering, ongeacht of die rechtstreeks door de schuldeiser zelf wordt verricht, dan wel door een derde of een invorderingskantoor, een gerechtsdeurwaarder of een advocaat.**⁴

De **invordering die gebaseerd is op een uitvoerbare titel**⁵ wordt **niet** onderworpen aan deze beschikking, want ze is onderworpen aan regels bepaald in het Gerechtelijk Wetboek.⁶

Het begrip “minnelijke invordering” is een zeer ruim begrip, dat **elk middel beoogt dat tegen de schuldenaar wordt aangewend om betaling van een onbetaalde schuld** te verkrijgen. De **schuldenaar** wordt geacht een **consument** te zijn.⁷

Een minnelijke invordering kan **verschillende vormen** aannemen (herinneringsbrief, ingebrekestelling, telefonisch contact, e-mail, sms, huisbezoek, sociale media, ...) met als doel de consument aan te sporen tot betaling van zijn schuld.⁸

2.2 Het begrip “activiteit van minnelijke invordering van schulden”

Het begrip “activiteit van minnelijke invordering van schulden” is identiek aan het **begrip in de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument**. De definitie werd **enigszins aangepast**, gezien de invoering van de term “onderneming”.⁹

Hier wordt enkel bedoeld op de minnelijke invordering die **beroepsmatig wordt verricht voor rekening van anderen, m.a.w. in naam en voor rekening van anderen, of in eigen naam na tegen betaling overgenomen schulden**. Deze beroepsactiviteit kan als **hoofd- of als nevenactiviteit** worden uitgeoefend. Dit sluit bijgevolg alleen personen uit die een schuldeiser incidenteel bijstaan om betaling van zijn vordering te verkrijgen.¹⁰

⁴ MvT, 10.

⁵ Een vonnis, een aanslagbiljet-kohieruittreksel, een notariële akte, ...

⁶ MvT, 10.

⁷ MvT, 11.

⁸ MvT, 11.

⁹ MvT, 11.

¹⁰ MvT, 11.

2.3 Het begrip “schuldivorderaar”

Elke onderneming die de activiteit van minnelijke invordering uitoefent wordt beschouwd als schuldivorderaar. Daaronder valt ook elke persoon die een schuldivorderaar vertegenwoordigt of namens hem optreedt.¹¹

2.4 Het begrip “onderneming”

De specifieke definitie van “onderneming” zoals die geldt voor de boeken IV, V, en VI WER, wordt in dit boek hernomen.¹²

3 Titel 1 van boek XIX WER: Betaling van schulden door consumenten aan ondernemingen

In een eerste titel worden een aantal algemene regels inzake betaling van schulden door consumenten aan ondernemingen vastgelegd.

Het gaat om:

- de eerste gratis herinnering van de niet-betaalde schuld;
- het voorzien in een termijn van veertien kalenderdagen vooraleer verpagingsrente en/of schadevergoeding kan worden gevorderd; en
- een begrenzing van de schadebedingen die kunnen worden gebruikt bij niet(-tijdige) betaling.¹³

3.1 Toepassingsgebied

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023

Art. XIX.1. Deze titel is van toepassing op iedere betalingsachterstand van een schuld van een consument aan een onderneming.

Uit het zeer ruime begrip “onderneming” volgt dat de algemene bepalingen van titel 1 in beginsel zowel van toepassing zijn op **contractuele schulden als op wettelijke schulden**.¹⁴ Elke schuld van een consument aan een onderneming valt onder de bepalingen van deze titel.¹⁵

De ruime definitie van “onderneming”, die in het kader van de interpretatie van de consumentenrichtlijnen overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie dient te worden ingevuld, impliceert dan ook dat **ook het begrip “schadebeding” ruim dient te worden gezien**.¹⁶

¹¹ MvT, 11.

¹² MvT, 11.

¹³ MvT, 15.

¹⁴ MvT, 15.

¹⁵ MvT, 16.

¹⁶ MvT, 16.

Hier worden de **schulden van sommen** beoogd en **geen waardeschulden**. De waardeschuld is de schuld die bestaat uit een prestatie waarvan de waarde door de rechter moet worden beoordeeld¹⁷

3.2 Betalingsachterstand

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.2. § 1. Wanneer de consument zijn schuld niet heeft betaald op de vervaldatum en een schadebeding van toepassing is, kan dit beding enkel toegepast worden na het verzenden van een ingebrekestelling die de vorm aanneemt van een eerste herinnering en na het verstrijken van een termijn van ten minste veertien kalenderdagen die ingaat op de derde werkdag na verzending van de herinnering aan de consument.

Wanneer de herinnering langs elektronische weg wordt verzonden, vangt de termijn van veertien kalenderdagen aan op de kalenderdag die volgt op de dag waarop de herinnering werd verzonden aan de consument.

Tenzij de schuldeiser uitstel van betaling heeft verleend of betalingsuitstel werd overeengekomen tussen de schuldeiser en de schuldenaar, zijn schulden onmiddellijk opeisbaar. Indien een schuldenaar het echter niet eens is met de gevorderde bedragen, kan hij deze altijd op gemotiveerde wijze betwisten.¹⁸

Een **betalingsachterstand** betekent dat de contractuele of wettelijke **betalingstermijnen zijn overschreden**. Er kunnen **verschillende redenen** zijn voor de betalingsachterstand.¹⁹ Om een **onmiddellijke, bijna automatische en mogelijk onevenredige sanctie te²⁰ voorkomen**, is in paragraaf 1 bepaald dat de **onderneming een eerste kosteloze betalingsherinnering moet sturen, waardoor een periode van veertien kalenderdagen ingaat waarin geen kosten, compensatie of interest kunnen worden gevorderd.**²¹

Deze eerste herinnering moet beschouwd worden als een **ingebrekestelling** in de zin van artikel 5231 van het Burgerlijk Wetboek.²²

Deze eerste gratis herinnering is verplicht. De **termijn van veertien kalenderdagen** waarbinnen van de consument geen betaling van de in artikel XIX.4 bedoelde bedragen kan worden geëist, gaat in. Concreet betekent dit dat de onderneming, om aanspraak te kunnen maken op deze bedragen, eerst deze eerste gratis herinnering moet doen.²³ Deze termijn volstaat voor de **consument om de juistheid van het gevorderde bedrag na te gaan, het te betalen of, integendeel, het te betwisten.**²⁴

Gelet op de moeilijkheden die verband houden met het feit dat de **post niet meer dagelijks door de post wordt besteld** en dat er dus relatief veel tijd kan verstrijken tussen het tijdstip van verzending en het tijdstip van ontvangst van de herinnering, **begint de termijn van veertien kalenderdagen pas te lopen op de derde werkdag na de verzending** door de post. Overeenkomstig artikel 52 van het Gerechtelijk Wetboek wordt de termijn gerekend van middernacht tot middernacht. Hij wordt gerekend vanaf de dag na die van de akte of van de gebeurtenis die hem doet ingaan en omvat alle dagen, ook zaterdag, zondag en wettelijke feestdagen. Deze **termijn van drie dagen zijn werkdagen**, want ze

¹⁷ MvT, 16.

¹⁸ MvT, 16.

¹⁹ MvT, 16.

²⁰ MvT, 16.

²¹ MvT, 17.

²² MvT, 17.

²³ MvT, 17.

²⁴ MvT, 18.

worden geacht de langere leveringstijden voor post te dekken. Aangezien we doorgaans onze post alleen op werkdagen ontvangen, is het normaal dat de drie dagen werkdagen zijn.²⁵

Wanneer de herinnering elektronisch wordt verstuurd (via e-mail, sms, sociale media...) is deze termijn van drie werkdagen niet van²⁶ toepassing en **vangt de termijn van veertien dagen aan op de kalenderdag na de dag waarop de herinnering aan de consument wordt verstuurd**. Hier werd gekozen voor een **kalenderdag** aangezien een e-mail op om het even welke kalenderdag kan worden ontvangen.²⁷

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.2. § 2. Er mogen geen kosten worden aangerekend aan de consument voor de eerste herinnering bij niet-betaling van één vervaldatum.

In afwijking van het eerste lid, mogen er per kalenderjaar geen kosten worden aangerekend aan de consument voor de herinneringen bij niet-betaling van drie vervaldata in het geval van overeenkomsten betreffende de regelmatige levering van goederen of diensten. De kosten voor bijkomende herinneringen mogen niet hoger liggen dan 7,50 euro, vermeerderd met de op het ogenblik van de verzending geldende portokosten.

De herinneringen worden verzonden op een duurzame drager.

Er mogen **geen kosten** worden aangerekend aan de consument voor de **eerste herinnering** bij niet-betaling van één vervaldatum.

Om een leverancier niet te verplichten maandelijks een gratis herinnering te moeten sturen als hij met een klant te maken die systematisch te laat betaalt, wordt er voorzien, in het geval van overeenkomsten betreffende **regelmatige levering van goederen of diensten**, dat **alleen de herinneringen bij niet-betaling van drie vervaldata gedurende een jaar gratis zijn**. Dat betekent dat, in de historiek van het dossier, de drie laattijdige betalingen veroorzaakt door de consument niet mogen worden bestraft met enige herinneringskosten. Vanaf de vierde laattijdige betaling mag de onderneming herinneringskosten aanrekenen.²⁸

De kosten voor bijkomende herinneringen mogen niet hoger liggen dan 7,50 euro, vermeerderd met de op het ogenblik van de verzending geldende **portokosten**, onverminderd de mogelijkheid voor de rechter om het begrip rechtsmisbruik in te roepen wanneer de schuldeiser de overeenkomst handhaaft terwijl er geen verdere prestaties worden geleverd.²⁹

De herinneringen worden verzonden op een **duurzame drager**. Het gaat om ieder hulpmiddel dat een natuurlijke persoon of een rechtspersoon in staat stelt om persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die past bij het doel waarvoor de informatie is bestemd, en die een ongewijzigde weergave van de opgeslagen informatie mogelijk maakt. Voor zover deze functionaliteiten bewaard worden, kunnen als duurzame gegevensdrager beschouwd worden het papier of, in een digitale omgeving, een e-mail ontvangen door de bestemming of een elektronisch document bewaard op een opslagapparaat of toegevoegd aan een e-mail ontvangen door de bestemming, een sms...³⁰

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.2. § 3. De eerste herinnering bevat minimaal de volgende gegevens:

1° het verschuldigde saldo en het bedrag van het schadebeding dat zal worden geëist bij niet-betaling binnen de termijn van veertien kalenderdagen bedoeld in paragraaf 1;

²⁵ MvT, 18.

²⁶ MvT, 18.

²⁷ MvT, 19.

²⁸ MvT, 18.

²⁹ MvT, 18.

³⁰ MvT, 19.

2° de naam of de benaming, en het ondernemingsnummer van de onderneming die schuldeiser is;
3° een beschrijving van het product dat de schuld heeft doen ontstaan, alsook de datum van opeisbaarheid van deze schuld;
4° de termijn bedoeld in paragraaf 1, waarbinnen de schuld moet terugbetaald worden vooraleer enige kost, interesten of vergoedingen bedoeld in artikel XIX.4 mogen worden gevorderd.

Deze eerste herinnering bevat minstens enkele gegevens, die zijn opgesomd in paragraaf 3. Aan de hand van deze informatie kan de consument eraan worden herinnerd dat hij een onbetaalde schuld heeft en kan hij te weten komen welk schuldbedrag nog onbetaald is en is hij op de hoogte van de termijn die hem werd toegekend om de situatie in orde te brengen en gedurende welke de schadebedingen niet kunnen worden opgelegd.³¹

Als het **product wordt beschreven** gaat men ervan uit dat de consument weet waarover het gaat zonder dat hij meer informatie moet vragen. Het **“product” is gedefinieerd** in artikel I.1, 4°, van het Wetboek van economisch recht als “goederen en diensten, onroerende goederen, rechten en verplichtingen”. Hij moet over de **nodige informatie** beschikken om **duidelijk te weten wat zijn schuld is en**³² **om die eventueel te betwisten**. Het volstaat bijvoorbeeld niet om enkel een referentie- of factuurnummer mee te delen. Hij moet een **toereikende beschrijving** krijgen om duidelijk te weten over welk gekocht product of welke gekochte dienst het gaat. Dezelfde beschrijving als die op de factuur volstaat.³³

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

*Art. XIX.2. § 4. Als de consument zijn schuld niet heeft betaald wanneer de termijn van veertien kalenderdagen bedoeld in paragraaf 1, is afgelopen, en wanneer een schadebeding bepaalt dat er een verwijlinterest zoals bedoeld in artikel XIX.4, eerste lid, 1°, van toepassing is, kan de onderneming die een kmo is, beslissen om de verwijlinterest te laten lopen vanaf de kalenderdag die volgt op de dag waarop de herinnering aan de consument wordt verzonden.
Een kmo is elke onderneming die, op het moment van de toepassing van dit artikel, voldoet aan de criteria bedoeld in artikel 1:24, § 1, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.*

Als de consument ondanks die termijn zijn schuld nog altijd niet betaalt, is het normaal dat de onderneming de vastgelegde forfaitaire vergoeding kan toepassen. Voor **kmo's** is er echter bepaald dat zij de **verwijlinterest vanaf het begin, dus vanaf het begin van deze termijn van veertien kalenderdagen kunnen berekenen**. Deze verwijlinterest moet welteverstaan vastgelegd zijn in een schadebeding.³⁴

Voor ondernemingen die **geen kmo's** zijn, mag de verwijlinterest die vastgelegd is in een schadebeding, pas beginnen lopen **na afloop van die termijn van veertien dagen**.³⁵

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.2. § 5. De bewijslast betreffende de naleving van de verplichtingen bedoeld in dit artikel ligt bij de onderneming.

De **bewijslast** dat deze **eerste kosteloze herinnering is verzonden en dat de termijn van veertien kalenderdagen in acht is genomen, ligt bij de onderneming**. Volgens het gemene recht is een factuur geldig vanaf de datum van ontvangst ervan door de consument. Het is dus aan de onderneming om het bewijs te leveren dat de consument de factuur heeft ontvangen. Er werd besloten de

³¹ MvT, 19.

³² MvT, 19.

³³ MvT, 20.

³⁴ MvT, 20.

³⁵ MvT, 20.

onderneming niet de last op te leggen om de ontvangst van deze herinnering te bewijzen, maar **alleen de last om te bewijzen dat zij is verzonden**.³⁶

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.2. § 6. Is verboden en nietig, elk beding dat vrijstelt van de voorafgaande vormvereisten bepaald in dit artikel.

Als **burgerlijke sanctie** op bedingen die een vrijstelling van de naleving van deze voorafgaandelijke vormvereisten bepaald in dit artikel voorzien, bepaalt paragraaf 6 uitdrukkelijk dat deze **verboden en nietig** zijn.³⁷

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.3. De onderneming verstrekt onverwijld, op vraag van de consument, op een duurzame drager, alle bewijsstukken van de schuld en alle nodige informatie over hoe een betwisting van de schuld in te dienen.

Het is belangrijk dat de **consument toegang heeft tot alle bewijsstukken** voor de gevorderde bedragen. De onderneming stelt haar informatie op een **duurzame drager** ter beschikking van de consument.³⁸ Deze duurzame drager **kan verschillend zijn** van die welke voor de eerste herinnering is gebruikt.³⁹

3.3 Schadebedingen

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.4. In geval van gehele of gedeeltelijke niet-betaling van de schuld na het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel XIX.2, § 1, kan geen enkele andere betaling dan deze hierna vermeld worden gevorderd van de consument:

1° de verwijlinteressen die niet hoger mogen zijn dan de interest tegen de referentie-interestvoet vermeerderd met acht procentpunten bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties. Deze interesten worden berekend op de nog te betalen som, en/of;

2° een forfaitaire vergoeding, in zoverre ze uitdrukkelijk bepaald is, waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan:

a) 20 euro als het verschuldigde saldo lager dan of gelijk aan 150 euro is;

b) 30 euro vermeerderd met 10 % van het verschuldigde bedrag op de schijf tussen 150,01 en 500 euro als het verschuldigde saldo tussen 150,01 en 500 euro is;

c) 65 euro vermeerderd met 5 % van het verschuldigde bedrag op de schijf boven 500 euro met een maximum van 2000 euro als het verschuldigde saldo hoger dan 500 euro is.

De bedragen bedoeld in het eerste lid zijn bestemd om enerzijds de verwijlinteressen van de schuld, en anderzijds alle kosten van de minnelijke invordering van de onbetaalde schuld te dekken.

Is verboden en wordt voor niet geschreven gehouden, elk schadebeding dat bedragen bevat die niet bepaald zijn in het eerste lid.

Dit artikel geldt onverminderd artikel VI.83, 24°.

Het is niet meer dan **billijk dat een schuldeiser een vergoeding ontvangt voor de kosten** die hij moet maken om zijn schuld te innen **en voor de vertraging** in de betaling. Daarom kunnen de partijen op voorhand anticiperen op de eventuele schade die zou voortvloeien uit het feit dat een van hen zijn

³⁶ MvT, 18. De onderneming dient dus te bewijzen dat hij een herinnering verstuurd heeft naar de consument, conform deze bepaling. Dit impliceert niet dat op de onderneming de bewijslast weegt van de effectieve kennisname door de consument van deze herinnering (MvT, 20).

³⁷ Cf. MvT, 19.

³⁸ MvT, 20.

³⁹ MvT, 21.

verplichtingen niet nakomt. Dat is het onderliggende principe van de schadebedingen (cf. artikel 5.88, § 1 BW).⁴⁰ Met een **schadebeding** kunnen partijen op voorhand – en dus op forfaitaire wijze – een vergoeding vastleggen die de schuldenaar in geval van toerekenbare niet-nakoming van een verbintenis verschuldigd zal zijn aan zijn schuldeiser. De niet-nakoming kan bestaan in het uitblijven van nakoming alsook in de vertraging in de uitvoering. Het voorziene bedrag wordt vastgesteld naargelang de voorzienbare schade op het moment van de contractsluiting, in geval van niet-nakoming.⁴¹

Vaak echter zijn de schadebedingen **buitensporig** en staan ze duidelijk niet in verhouding tot de schade die kan worden geleden. Op die manier krijgt het schadebeding dus onterecht een punitief karakter. Het schadebeding **moet van compensatoire aard zijn**.⁴²

Teneinde deze excessen tegen te gaan, past het om sancties te omkaderen die zouden kunnen voorzien worden. Om die reden worden de **verwijlsinteressen geplafonneerd**. **De forfaitaire schadebedingen worden eveneens gelimiteerd**. Een maximum wordt voorzien naar gelang de schaal waarin het verschuldigde bedrag voorkomt.⁴³

De **verwijlsinteressen** mogen niet hoger zijn dan de interest tegen de referentie-interestvoet vermeerderd met acht procentpunten bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties. Deze interesten worden berekend op de nog te betalen som

Voor elke **schuld tot 150 euro** zal de onderneming een **forfaitaire vergoeding van maximaal 20 euro** kunnen toepassen. Voor elke **schuld tussen 150,01 en 500 euro** zal de onderneming een **forfaitaire vergoeding van 30 euro vermeerderd met tien procent van het verschuldigde bedrag op die schijf** kunnen eisen. Voor een schuld van 215 euro kan de forfaitaire vergoeding bijvoorbeeld maximaal 36,50 euro bedragen. Voor elke **schuld hoger dan 500,01 euro** kan de onderneming een **forfaitaire vergoeding eisen van maximaal 65 euro vermeerderd met vijf procent van het verschuldigde bedrag op de schijf hoger dan 500,01 euro en dit zonder ooit de grens van 2000 euro te overschrijden**. Voor een schuld van 1000 euro kan de forfaitaire vergoeding bijvoorbeeld niet hoger zijn dan 90 euro.⁴⁴

Het is aan de onderneming om te beslissen of ze de toepassing van **één verwijlsinterest of één forfaitaire vergoeding of beide** wenst op te nemen in haar schadebeding.⁴⁵

Bedragen die **deze maximumbedragen overschrijden, kunnen dus niet van de consument worden gevorderd**, en er kan geen andere schadevergoeding worden geëist.⁴⁶ **De persoon die de schuld int, mag dus alleen door de oorspronkelijke schuldeiser worden vergoed en mag de consument voor zijn activiteit geen kosten aanrekenen.** Indien de schadevergoeding en/of interest hoger dan de wettelijke verschuldigde interesten zou zijn, moet daarin ook worden voorzien in de overeenkomst, het reglement of in eventuele algemene voorwaarden, aangezien niet alleen contractuele schulden, maar ook niet-contractuele schulden of zelfs honoraria tot de in te vorderen schulden kunnen worden gerekend. **Anders** kan de schuldeiser alleen aanspraak maken op **verwijlsinteressen die gelijk zijn aan de wettelijke interesten in burgerlijke zaken**.⁴⁷

⁴⁰ MvT, 21.

⁴¹ MvT, 21.

⁴² MvT, 21.

⁴³ MvT, 21.

⁴⁴ MvT, 22.

⁴⁵ MvT, 22.

⁴⁶ MvT, 22.

⁴⁷ MvT, 22.

Deze **maximumbepanking** van de bedragen die van de consument kunnen worden gevorderd, geldt voor elk schadebeding, **ongeacht of er slechts één beding is dan wel een combinatie van bedingen** die voorzien in sanctie(s) in geval van betalingsachterstand.⁴⁸

Als **burgerlijke sanctie** op bedingen die bedragen voorzien die niet overeenstemmen met deze maximumbedragen, wordt in het daaropvolgende lid uitdrukkelijk gesteld dat deze **verboden zijn en voor niet geschreven worden gehouden**. De rechter moet dus volledig afwijken van de toepassing ervan. Hij mag ook geen “ex aequo et bono” schadevergoeding toekennen als het schadebeding werd beoordeeld als onrechtmatig.⁴⁹

Zoals volgt uit het gemeen verbintenissenrecht en in **artikel VI.83, 24°**, van het Wetboek van economisch recht uitdrukkelijk gesteld is, zijn **schadebedingen die duidelijk niet evenredig** zijn aan het nadeel dat door de onderneming kan worden geleden **in elk geval onrechtmatig**.⁵⁰ Er wordt uitdrukkelijk vastgelegd dat deze bepaling onverminderd artikel VI.83, 24°, van het Wetboek van economisch recht geldt. De rechter behoudt immers een autonome beoordelingsbevoegdheid om te oordelen of een schadebeding overeenkomstig artikel VI.83, 24°, van het Wetboek van economisch recht al dan niet duidelijk niet evenredig is aan het nadeel dat door de onderneming kan worden geleden.⁵¹

Er kan trouwens opgemerkt worden dat **schadebedingen bij toepassing van artikel VI.83, 17°**, van het Wetboek van economisch recht eveneens **wederkerig dienen te zijn**. De wederkerigheid houdt in dat de onderneming die een schadebeding in zijn voordeel voorziet bij foutieve niet-nakoming door de consument ook in een beding ten voordele van de consument moet voorzien voor het geval waar zijzelf een gelijkaardige tekortkoming zou plegen aan de tekortkoming gesanctioneerd in hoofde van de consument.⁵²

Elk beding moet bovendien **conform artikel VI.37** van het Wetboek van economisch recht **op duidelijke en begrijpelijke wijze zijn opgesteld**.⁵³

4 Titel 2 van boek XIX WER: Minnelijke invordering van schulden van de consument

De **wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument** is in deze titel 2 opgenomen in een **bijgewerkte en herwerkte versie**.⁵⁴

Door de opneming van deze wet in het Wetboek van economisch recht **wordt iedereen die beroepsmatig een activiteit van minnelijke invordering uitoefent onderworpen aan de controle van de Economische Inspectie**.⁵⁵

De **advocaten**, de ministeriële ambtenaren of de gerechtelijke mandatarissen in de uitoefening van hun beroep of ambt, die reeds de nodige beroepsgaranties bieden, **hoeven echter niet te worden ingeschreven**.⁵⁶

⁴⁸ MvT, 22.

⁴⁹ MvT, 23.

⁵⁰ MvT, 23.

⁵¹ MvT, 23.

⁵² MvT, 23.

⁵³ MvT, 23.

⁵⁴ MvT, 24.

⁵⁵ MvT, 24.

⁵⁶ MvT, 24.

4.1 Minnelijke invordering van schulden van de consument

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.5. Onverminderd de artikelen VI.92 tot VI.103 is de minnelijke invordering van schulden door een onderneming bij een persoon die niet de schuldenaar is, verboden.

Dit hoofdstuk heeft betrekking op **elke minnelijke invordering van consumentenschulden**, d.w.z. elke poging tot minnelijke invordering **ongeacht wie deze uitvoert**: de schuldeiser zelf of een persoon die dit beroepshalve doet.⁵⁷

De **wet van 20 december 2002** betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument **voorzag in een lijst van verboden praktijken en gedragingen** die van toepassing waren op elke minnelijke invordering van schulden van de consument. Deze specifieke verbodsbepalingen zijn **niet woordelijk in boek XIX WER opgenomen**, omdat zij onder de bepalingen van boek VI WER inzake oneerlijke handelspraktijken jegens consumenten vallen.⁵⁸

De **oneerlijke handelspraktijken vallen thans onder de artikelen VI.92 tot VI.103 van het Wetboek van economisch recht**. De wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument voorzorg in bepaalde beschermingsmaatregelen voor de consument. Wel werd er een onderscheid gemaakt tussen de minnelijke invordering van schulden en de activiteit van minnelijke invordering van schulden. Sommige verplichtingen waren uitsluitend van toepassing op de minnelijke invordering van schulden, zoals de inschrijvingsplicht, de verplichtingen in verband met huisbezoeken en de verplichting tot voorafgaande ingebrekestelling. De⁵⁹ verboden praktijken daarentegen waren van toepassing op alle minnelijke invorderingen van schulden van de consument. **De voorbeeldlijst van verboden praktijken of gedragingen blijft uiteraard van toepassing.**⁶⁰

Worden steeds beschouwd als verboden praktijken onder de noemer van oneerlijke handelspraktijken:

- elk geschrift dat, of elke gedraging die ertoe strekt verwarring te creëren omtrent de hoedanigheid van de persoon van wie het uitgaat, zoals in het bijzonder het geschrift dat verkeerdelijk laat uitschijnen dat het om een document gaat dat uitgaat van een gerechtelijke overheid, een ministerieel ambtenaar of een advocaat;
- elke mededeling die onjuiste juridische bedreigingen bevat, of die onjuiste inlichtingen over de gevolgen van een wanbetaling bevat;
- elke vermelding op een omslag waaruit blijkt dat de briefwisseling de invordering van een schuld betreft;
- de inning van niet voorziene of niet wettelijk toegestane bedragen;
- de stappen die worden ondernomen bij de bureu, de familie of de werkgever van de schuldenaar. Onder stappen wordt onder meer verstaan elke mededeling van inlichtingen of elke vraag om inlichtingen die verband houdt met de schuldvordering of met de solvabiliteit van de schuldenaar, onverminderd de handelingen gesteld in het raam van wettelijke inningprocedures;
- iedere poging tot inning in aanwezigheid van een derde, behalve wanneer dit gebeurt met instemming van de schuldenaar;
- alle stappen om de schuldenaar een wisselbrief te doen ondertekenen of om een overdracht van vordering of een schuldbekentenis te eisen;

⁵⁷ MvT, 24.

⁵⁸ MvT, 24.

⁵⁹ MvT, 25.

⁶⁰ MvT, 26.

- het belagen van de schuldenaar, die uitdrukkelijk en gemotiveerd heeft te kennen gegeven de schuld te betwisten;
- de telefonische oproepen en de huisbezoeken tussen tweeëntwintig uur en acht uur.⁶¹

Indien de consument echter aanvaardt dat de persoon die zijn eigen schuldenaar is, de schuld (of een deel ervan) die hij (de consument) aan zijn schuldeiser verschuldigd is, bevrijdend betaalt, is er sprake van een **geldige schulddelegatie** (artikel 5249 van het Burgerlijk Wetboek).⁶²

4.2 Activiteit van minnelijke invordering van schulden

4.2.1 Voorafgaande inschrijving

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Artikel XIX.6. § 1. Geen enkele activiteit van minnelijke invordering van schulden kan worden uitgeoefend zonder voorafgaande inschrijving bij de FOD Economie. Advocaten, ministeriële ambtenaren of gerechtelijke mandatarissen in de uitoefening van hun beroep of ambt zijn vrijgesteld van deze voorafgaande inschrijving.

Artikel XIX.6, § 1, bepaalt dat er **geen activiteit van minnelijke invordering van schulden** kan worden uitgeoefend **zonder voorafgaandelijk bij de FOD Economie te zijn ingeschreven**.⁶³

Met deze bepaling wordt ernaar gestreefd, naar het voorbeeld van wat wordt bepaald in artikel 4, § 1, van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, **de minnelijke invordering van schulden als professionele activiteit te reglementeren**, door een verplichte voorafgaande inschrijving vast te leggen. De **aanvraag** tot inschrijving wordt ingediend **bij de ambtenaren van de FOD Economie**. Zij zijn ook bevoegd, in overeenstemming met artikel XV.66/5, om te **controleren of de schuldinvorderaar blijft voldoen aan de voorwaarden** van de inschrijving die hem werd toegekend.⁶⁴

In het tweede lid van deze bepaling staat uitdrukkelijk dat de **verplichte voorafgaande inschrijving niet van toepassing is op advocaten, ministeriële ambtenaren of gerechtelijke mandatarissen in de uitoefening van hun beroep of hun ambt**. Het gaat om uitzonderingen vermeld in artikel 2, § 2, van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument.⁶⁵

Uittreksel uit het Verslag van de eerste lezing namens de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda

Mevrouw Anneleen Van Bossuyt (N-VA) stelt vast dat advocaten en gerechtsdeurwaarders krachtens het ontworpen artikel XIX.6, § 1, WER (artikel 4 van het wetsontwerp) vrijgesteld zijn van de voorafgaande inschrijving bij de FOD Economie. Dit roept de vraag op hoe de FOD Economie hen überhaupt zal kunnen controleren. Hij zal immers geen zicht hebben op welke advocaten en gerechtsdeurwaarders activiteiten van minnelijke invordering uitoefenen. Kan de vice-eersteminister

⁶¹ MvT, 26

⁶² MvT, 26.

⁶³ MvT, 27.

⁶⁴ MvT, 27.

⁶⁵ MvT, 27.

*hierover meer duidelijkheid verschaffen? Vreest hij niet dat door die controle vanwege de FOD Economie sneller de stap zal worden gezet naar de gerechtelijke invordering?*⁶⁶

*Die vrijstelling van inschrijving doet ook bij de heer Reccino Van Lommel (VB) de vraag rijzen hoe de controle door de Economische Inspectie op de minnelijke invordering door advocaten zal kunnen worden georganiseerd.*⁶⁷

*De vice-eersteminister verduidelijkt dat de controle door de Economische Inspectie op dezelfde wijze zal geschieden als bij de incassobureaus, los van de specifieke aspecten als gevolg van de eventuele aanwezigheid van de tuchtrechtelijke overheid. Ofwel vloeit de controle voort uit één of meer meldingen vanwege consumenten bij het Meldpunt van de Economische Inspectie, en in dat geval kan aan de hand van de relevante informatie⁶⁸ in die melding of als gevolg van een contact met de betrokken consument vooraf worden nagegaan of de advocaat of de deurwaarder inderdaad incassoactiviteiten verricht, ofwel wordt de controle uitgevoerd op eigen initiatief van de controleambtenaar, dan wel op basis van een algemenere instructienota, en in dat geval wordt een eerste contact gelegd met de advocaat of de deurwaarder, teneinde de omvang van diens activiteiten in te schatten en eventueel een afspraak met hem of haar te maken. De incassobureaus worden aan een gelijkaardig controleverloop onderworpen, want hoewel de Economische Inspectie over een inschrijvingslijst beschikt, kan zij niet weten of het bureau in kwestie nog steeds incassoactiviteiten uitoefent. Om dat eventuele gebrek aan informatie te ondervangen, wordt dus eerst contact opgenomen met het betrokken bureau, opdat geen zinloze controle wordt uitgevoerd. Hetzelfde geldt voor de advocaten en de deurwaarders. Een dergelijk eerste contact kan eenvoudig worden gelegd, niet alleen in het geval van een advocaten- of deurwaarderskantoor, maar ook met iemand die zelfstandig voor eigen rekening zijn beroep uitoefent.*⁶⁹

*Mevrouw Anneleen Van Bossuyt (N-VA) maakt uit het antwoord van de vice-eersteminister op dat de administratie vooraf contact zal opnemen met de advocaten en gerechtsdeurwaarders. Dit lijkt praktisch niet haalbaar. Kan de vice-eersteminister dit punt nog verduidelijken?*⁷⁰

*De vice-eersteminister vult aan dat het niet de bedoeling is de Economische Inspectie te gelasten om met elke advocaat of gerechtsdeurwaarder contact op te nemen. De controles zullen gebeuren naar aanleiding van klachten. Er zullen controlecampagnes worden opgestart via contacten met de ordes van de diverse beroepsgroepen. Teneinde nutteloze controles te voorkomen, is erin voorzien dat een eerste contact kan plaatsvinden tussen de ambtenaren van de Economische Inspectie en de betrokken advocaten of gerechtsdeurwaarders.*⁷¹

*De heer Reccino Van Lommel (VB) stelt vast dat volgens het ontworpen artikel XV.66/5 de ambtenaren van de FOD Economie “op regelmatige basis” moeten nagaan of de schuldinvorderaar nog steeds voldoet aan de voorwaarden van de inschrijving. Het is goed dat er in een controle wordt voorzien, maar de omschrijving is aan de vage kant. Kan de vice-eersteminister dit concreter maken?*⁷²

De vice-eersteminister antwoordt dat de circa 400 bij de FOD Economie ingeschreven schuldinvorderaars momenteel ongeveer om de vijf jaar worden gecontroleerd. Het wetsontwerp voorziet in controles op geregelde tijdstippen, teneinde de diensten een zekere soepelheid met

⁶⁶ Verslag van de eerste lezing namens de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda (hierna **Verslag van de eerste lezing**), DOC 55-3132/003, 56.

⁶⁷ Verslag van de eerste lezing, 56.

⁶⁸ Verslag van de eerste lezing, 56.

⁶⁹ Verslag van de eerste lezing, 57.

⁷⁰ Verslag van de eerste lezing, 57.

⁷¹ Verslag van de eerste lezing, 57.

⁷² Verslag van de eerste lezing, 57.

betrekking tot de organisatie van hun⁷³ controleactiviteiten te bieden. Die soepelheid zal het voor de diensten bijvoorbeeld mogelijk maken om een tweede controle uit te voeren op een datum die dicht bij die van de eerste controle ligt, wanneer wordt vermoed dat sprake is van een tekortkoming (die aan het licht komt als gevolg van een klacht of op een andere wijze). Wegens de verscheidenheid van de dossiers betreffende de ingeschreven schuldvorderaars, in het bijzonder wat de looptijd van de verplichte beroepsverzekeringen betreft, zouden controles volgens een strikte termijn organisatorisch een heikele klus zijn.⁷⁴

De heer Servais Verherstraeten (cd&v) geeft aan dat, gelet op het toepassingsgebied van de ontworpen wetgeving, de groep van te controleren schuldvorderaars enorm wordt uitgebreid. Is in die omstandigheden het door de vice-eersteminister aangegeven controleritme, namelijk om de vijf jaar, haalbaar? Zullen de rangen van de betrokken diensten van de FOD Economie worden versterkt?⁷⁵

De vice-eersteminister bevestigt dat het de bedoeling is de schuldvorderaars om de vijf jaar te controleren. Hij voegt eraan toe dat ter zake een zekere flexibiliteit zal gelden, waarbij het mogelijk zal zijn dat een schuldvorderaar in een kortere tijdspanne meermaals wordt gecontroleerd.⁷⁶

(eigen onderlijning)

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Artikel XIX.6. § 2. De FOD Economie, als verwerkingsverantwoordelijke, zorgt ervoor dat de voorafgaande inschrijving gebeurt op een manier die de vertrouwelijkheid, de integriteit en de beschikbaarheid van de verrichte verwerkingen garanderen.

In het kader van de aanvraag tot voorafgaande inschrijving, behandelt de FOD Economie de volgende categorieën van persoonsgegevens:

1° de identificatiegegevens van natuurlijke personen, in voorkomend geval;

2° het voor beroepsdoeleinden gebruikte telefoonnummer en e-mailadres van natuurlijke personen, in voorkomend geval;

3° een uittreksel uit het strafregister, verstrekt overeenkomstig artikel 596, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, van alle bestuurders, zaakvoerders, directeurs of gevolmachtigden van de onderneming, waarmee kan worden nagegaan of alle bestuurders, zaakvoerders, directeurs of gevolmachtigden van de onderneming bekwaam zijn om een activiteit van minnelijke invordering van schulden uit te oefenen, wat betekent:

a) niet ontzet zijn of zijn geweest van de burgerlijke en politieke rechten;

b) niet in staat van faillissement zijn of verklaard zijn geweest zonder eerherstel te hebben gekregen;

c) niet veroordeeld zijn tot een gevangenisstraf, zelfs voorwaardelijk, van ten minste drie maanden op grond van de volgende Belgische regelgeving of buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben:

i. een inbreuk op het Wetboek van economisch recht en zijn uitvoeringsbesluiten;

ii. een inbreuk op de fiscale wetgeving;

d) niet veroordeeld zijn tot een criminele straf;

e) niet veroordeeld zijn voor een inbreuk op artikel 140, 140septies, 141 of 505, eerste lid, 2°, 3° en 4°, van het Strafwetboek of buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben;

f) niet veroordeeld zijn tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten en op haar uitvoeringsbesluiten, of buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben.

⁷³ Verslag van de eerste lezing, 57.

⁷⁴ Verslag van de eerste lezing, 58.

⁷⁵ Verslag van de eerste lezing, 58.

⁷⁶ Verslag van de eerste lezing, 58.

De persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen mogen enkel verwerkt worden onder toezicht van de overheid en met inachtneming van passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Bovendien kunnen de persoonsgegevens enkel het voorwerp uitmaken van een verwerking in het kader van de voorafgaande inschrijving met het oog op de uitvoering van een activiteit van minnelijke invordering van schulden, en de schrapping van deze inschrijving. Deze gegevens worden niet aan derden overgemaakt.

De gegevens worden door de FOD Economie verwerkt met het oog op de uitvoering van een wettelijke verplichting waarvan de doeleinden de volgende zijn:

1° het identificeren van de natuurlijke personen en rechtspersonen die een activiteit van minnelijke invordering van schulden wensen uit te oefenen;

2° het nagaan of die natuurlijke personen en rechtspersonen beschikken over de nodige bekwaamheden om een activiteit van minnelijke invordering van schulden te kunnen uitoefenen;

3° het behandelen van de aanvraag tot voorafgaande inschrijving en de schrapping van die inschrijving.

§ 3. De persoonsgegevens behandeld door de FOD Economie worden bijgehouden zolang dat nodig is om de doeleinden door of krachtens dit boek te behalen en maximaal gedurende drie jaar te rekenen vanaf de schrapping van de inschrijving.

In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens op het uittreksel uit het strafregister van de bestuurders, zaakvoerders, directeurs of gevolmachtigden van de onderneming bewaard gedurende maximaal drie jaar vanaf de inzameling van die gegevens. Als de FOD Economie dat nodig acht, kan er elke drie jaar worden gevraagd om een nieuw uittreksel uit het strafregister van de bestuurders, zaakvoerders, directeurs of gevolmachtigden van de onderneming waarvan de inschrijving wordt behouden in het kader van de minnelijke invordering van schulden.

Artikel XIX.6, § 2, is bedoeld om te garanderen dat de **gegevens die worden verzameld door de FOD Economie, in het kader van de aanvragen** tot voorafgaande inschrijving, worden verwerkt met **inachtneming** van de Europese verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (GDPR).⁷⁷

De **inschrijvingsvoorwaarden en de garanties** waarover de personen moeten beschikken om te worden ingeschreven, zijn vastgelegd in het koninklijk besluit van 17 februari 2005 tot regeling van de inschrijving van de personen die een activiteit van minnelijke invordering van schulden uitoefenen en van de waarborgen waarover deze personen moeten beschikken en in elk koninklijk uitvoeringsbesluit van de wet van 4 mei 2023.⁷⁸

Paragraaf 3 bepaalt dat de **FOD Economie elke drie jaar nieuwe uittreksels uit het strafregister** kan aanvragen als hij dat nodig acht.⁷⁹

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Artikel XIX.6. § 4. De onderneming die een activiteit van minnelijke schuldinvoering wenst uit te oefenen dient langs elektronische weg bij de FOD Economie, volgens de door de Koning bepaalde voorwaarden en nadere regels, een aanvraag tot inschrijving in en voegt bij haar aanvraag een dossier dat ten minste de volgende gegevens en documenten bevat:

1° haar identificatiegegevens en haar ondernemings-nummer;

2° haar voor beroepsdoeleinden gebruikte telefoonnummer alsook een voor beroepsdoeleinden gebruikt e-mailadres waarnaar de agenten van de FOD Economie al hun mededelingen kunnen versturen;

3° het bewijs dat de onderneming is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen of, indien ze gevestigd is in een andere lidstaat van de Europese Unie, in een vergelijkbaar register dat toelaat de schuldinvoerder en de natuurlijke personen en rechtspersonen die voor haar kunnen optreden te identificeren;

⁷⁷ MvT, 27.

⁷⁸ MvT, 27.

⁷⁹ MvT, 28.

4° een uittreksel uit het strafregister, verstrekt overeenkomstig artikel 596, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, van alle bestuurders, zaakvoerders, directeurs of gevolmachtigden van de onderneming, bestemd voor een openbaar bestuur, of een in het buitenland afgeleverd gelijkwaardig document, dat niet ouder is dan drie maanden;

5° een attest, afgegeven door een verzekeringsonderneming, dat aantoont dat de onderneming een verzekeringsovereenkomst heeft afgesloten die haar beroepsaansprakelijkheid dekt overeenkomstig de voorwaarden bepaald door de Koning. Dit attest, dat in één van de landstalen van België of in het Engels is opgesteld, vermeldt met name het ondernemingsnummer en de naam van de verzekeringsonderneming, het nummer van de verzekeringsovereenkomst alsook de begin- en einddatum van de verzekeringsdekking.

De FOD Economie stelt de lijst op van de ingeschreven ondernemingen die voldoen aan de voorwaarden bedoeld in dit artikel, en maakt deze lijst bekend op haar website.

De Koning bepaalt de bijkomende voorwaarden en bijkomende nadere regels van de voorafgaande inschrijving bij de FOD Economie.

De Koning kan eveneens de bijkomende voorwaarden en bijkomende nadere regels van de voorafgaande inschrijving van ondernemingen gevestigd in een derde land bepalen.

Artikel XIX.6, § 4, verduidelijkt dat de **aanvragen** tot inschrijving moeten worden **ingediend op elektronische wijze**, volgens de voorwaarden en modaliteiten bepaald door de Koning, en geeft vervolgens een **opsomming van de informatie en documenten die verplicht** moeten worden toegevoegd aan de aanvraag tot inschrijving. Deze informatie en documenten worden vermeld in artikel 2, 3 en 4 van het koninklijk besluit van 17 februari 2005 tot regeling van de inschrijving van de personen die een activiteit van minnelijke invordering van schulden uitoefenen en van de waarborgen waarover deze personen moeten beschikken.⁸⁰

De FOD Economie stelt de **lijst** op van de **ingeschreven ondernemingen** en maakt deze lijst bekend op haar **website**.⁸¹

4.2.2 Modaliteiten van uitoefening van de activiteit van minnelijke invordering van schulden

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.7. § 1. Iedere activiteit van minnelijke invordering begint met de controle door de schuldinvorderaar, van het naleven van artikel XIX.4 met betrekking tot de bedragen die van de consument worden geëist.

Er mag geen ingebrekestelling worden gestuurd naar de consument indien de schuldinvorderaar vaststelt dat artikel XIX.4 niet nageleefd is.

In paragraaf 1 wordt een **nieuwe verificatieverplichting voor de schuldinvorderaar** ingevoerd. Het komt voor dat de invorderaar schulden overneemt zonder een minimale verificatie van de gevorderde bedragen. Er rust een **zekere zorgplicht** op de schuldinvorderaar. Elke activiteit van minnelijke invordering begint bij deze nieuwe verplichting om **na te gaan of aan de voorwaarden van titel 1 van dit boek is voldaan met betrekking tot de bedragen die van de consument kunnen worden gevorderd**. Aangezien schadebedingen thans strikt gereguleerd zijn, is het van essentieel belang dat de schuldinvorderaar een **eerste controle** uitvoert. De invorderaar zal gemakkelijk kunnen nagaan

⁸⁰ MvT, 28.

⁸¹ MvT, 28.

of de gevorderde bedragen in overeenstemming zijn met alle **beperkingen die aan de schadebedingen** zijn gesteld.⁸²

De **consument kan niet in gebreke worden gesteld als** de schuldvorderaar vaststelt dat **artikel XIX.4 niet werd nageleefd**. Hij moet immers controleren dat de betalingen die van de consument worden geëist, in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit artikel XIX.4. De **invorderaar moet te allen tijde kunnen bewijzen dat hij zijn controleplicht is nagekomen**.⁸³

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

§ 2. *Onverminderd de artikelen XIX.8 en XIX.9 mag geen maatregel of handeling van minnelijke invordering worden verwezenlijkt vóór de ingebrekestelling van de consument.*

De aan de consument op duurzame drager gerichte ingebrekestelling, die duidelijk en bevattelijk is opgesteld, bevat minstens de volgende vermeldingen:

1° de identiteit, het ondernemingsnummer, het adres, het telefoonnummer, de hoedanigheid en het eventuele e-mailadres van de oorspronkelijke schuldeiser. In geval van overdracht van de schuldvordering worden eveneens de gegevens van de nieuwe schuldeiser vermeld;

2° de naam of de benaming, het adres, het ondernemingsnummer en de contactgegevens van de onderneming die tot minnelijke invordering overgaat, evenals de gegevens van het bevoegd toezichthoudend bestuur bij de FOD Economie;

3° een precieze beschrijving van het product die de schuld heeft doen ontstaan, alsook diens vervaldatum;

4° een precieze en gedetailleerde beschrijving van de bedragen die van de schuldenaar geëist worden overeenkomstig de artikelen XIX.4 en XIX.8;

5° de volgende tekst, in een afzonderlijke alinea, in het vet gedrukt en in een ander lettertype, ingeval de invordering gebeurt door een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijke mandataris:

"Deze brief betreft GEEN dagvaarding voor de rechtbank of beslag. Het gaat niet om een procedure van gerechtelijke invordering.";

6° de vermelding dat de consument, op zijn eigen verzoek, alle stukken ter verantwoording van de schuld kan verkrijgen;

7° de vermelding van de te volgen procedure indien de schuld wordt betwist door de consument;

8° de vermelding dat de consument kan verzoeken om betalingsfaciliteiten, indien hij niet in staat is het verschuldigde bedrag in één keer te betalen;

9° de vermelding dat er, bij gebrek aan een reactie binnen de termijn bepaald in artikel XIX.9, § 1, kan worden overgegaan tot andere maatregelen of handelingen van minnelijke invordering.

In paragraaf 2 wordt bepaald dat de **consument eerst in gebreke moet worden gesteld voor enige andere maatregel of handeling van minnelijke invordering** mag worden verricht. De artikelen XIX.8 en XIX.9 leggen ook beperkingen en voorwaarden op voor de uitvoering van bijkomende maatregelen of handelingen van minnelijke invordering. De **ingebrekestelling** moet altijd **op een duurzame drager** gebeuren.⁸⁴

Dankzij de ingebrekestelling is de consument op de hoogte van het feit dat er een **invorderingsprocedure tegen hem loopt, en dat hij over een termijn van veertien kalenderdagen beschikt** waarin geen andere technieken of maatregelen van minnelijke invordering kunnen worden aangewend. De termijn van veertien kalenderdagen biedt de schuldenaar ook de mogelijkheid te worden ingelicht over de gevolgen van niet-betaling van zijn schuld.⁸⁵

⁸² MvT, 29.

⁸³ MvT, 29.

⁸⁴ MvT, 29.

⁸⁵ MvT, 29.

In paragraaf 2, 1°, wordt bepaald dat het **e-mailadres van de oorspronkelijke schuldeiser** moet worden toegevoegd aan de vermeldingen bepaald in de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument.⁸⁶

Soms wordt de oorspronkelijke **vordering overgedragen** aan een nieuwe schuldeiser. In dat geval moeten de **gegevens van de oorspronkelijke schuldeiser en de nieuwe schuldeiser** worden overgenomen.⁸⁷

In paragraaf 2, 2°, is het wenselijk om de **gegevens van het toezichthoudende bestuur** letterlijk te vermelden in de ingebrekestelling, alsook dat deze moeten **voorafgegaan worden door de formulering**: “Toezichthoudend bestuur” om verwarring te vermijden:

Toezichthoudend bestuur:

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie Algemene Directie Economische Inspectie Koning Albert II-laan 16, 1000 Brussel <https://economie.fgov.be>.⁸⁸

In paragraaf 2, 3°, wordt gesteld dat een **duidelijke beschrijving van het product** veronderstelt dat de consument weet waarover het gaat zonder zich verder te moeten informeren. Het “**product**” wordt in artikel I.1, 4°, van het Wetboek van economisch recht **gedefinieerd** als “de goederen en diensten, de onroerende goederen, de rechten en de verplichtingen”. Hij moet over de nodige informatie beschikken om duidelijk te **weten wat zijn schuld is en om die eventueel te betwisten**. Het volstaat bijvoorbeeld niet om enkel een referentie- of factuurnummer mee te delen. Bij een niet betaalde aankoop dient het product of de dienst benoemd te worden. Ook de **datum waarop de schuld ontstond** dient te worden medegedeeld, bijvoorbeeld ziekenhuisfactuur verschuldigd datum van xx/xx/xx”, “aankoop kookboek op datum van xx/xx/xx”, voorwerp van de overeenkomst, en de datum waarop de schuld opeisbaar is.⁸⁹

In paragraaf 2, 4°, wordt beoogd ervoor te zorgen dat de **consument duidelijk wordt geïnformeerd over alle verschuldigde bedragen**. Het betreft niet alleen de **hoofdschuld**, maar ook alle bedragen die van de consument worden gevorderd als gevolg van de toepassing van **eventuele schadebedingen binnen de grenzen en onder de voorwaarden die in boek XIX WER zijn vastgesteld**. De consument moet een **precieze en gedetailleerde beschrijving krijgen van wat hij moet betalen**. Op die⁹⁰ manier kan hij de wettigheid nagaan van de bedragen die worden gevorderd en kan hij desgevallend aanvullende informatie vragen of de vorderingen betwisten. Deze **beschrijving omvat de verschillende onderdelen van de schuld en ten minste het hoofdbedrag, de verwijlinteressen die wordt toegepast en de periode gedurende welke ze worden meegerekend, het bedrag van de forfaitaire vergoeding...**⁹¹

In paragraaf 2, 5°, staat de **verplichting om te vermelden dat het om een minnelijke invordering gaat** en niet om een gerechtelijke invordering, dagvaarding voor de rechtbank of beslag. Sinds de Economische Herstelwet van 27 maart 2009 dienen **ook advocaten**, ministeriële ambtenaren of gerechtelijke mandatarissen **hun minnelijke invordering te beginnen met een schriftelijke ingebrekestelling**. In de parlementaire werken werd deze toevoeging gemotiveerd door de vaststelling dat “veel consumenten, en in het bijzonder de zwaksten, zelden het onderscheid tussen minnelijke invordering en gerechtelijke invordering maken zodra de invordering wordt uitgevoerd door een advocaat of een gerechtsdeurwaarder, ... Een verklarende en zichtbare vermelding op de

⁸⁶ MvT, 29.

⁸⁷ MvT, 30.

⁸⁸ MvT, 30.

⁸⁹ MvT, 30.

⁹⁰ MvT, 30.

⁹¹ MvT, 31.

briefwisseling, die wijst op het minnelijke karakter van deze handeling, moet een einde maken aan deze verwarring" (Parl. St., Kamer, 2008-2009, Doc. 52, 1788/004, p. 3).⁹²

Deze **vermelding mag enkel gebruikt worden indien men de hoedanigheid van advocaat of ministerieel ambtenaar of gerechtsmandataris** heeft. Ze mag niet gebruikt worden door incassobureaus.⁹³

In paragraaf 2, 6°, is nu bepaald dat de schuldvorderaar alle stukken ter verantwoording van de schuld ter beschikking **van de consument** moet stellen als die dat verzoekt.⁹⁴

In paragraaf 2, 7°, is nu bepaald dat de **schuldvorderaar de consument op diens verzoek ook alle informatie moet verstrekken over de mogelijke procedures om de schuld te betwisten**. Dit is zeer belangrijk omdat een **betwisting** van de schuld door de consument **gevolgen zal hebben voor de bijkomende maatregelen of handelingen tot invordering die na de ingebrekestelling** overeenkomstig artikel XIX.9, § 4, zouden kunnen worden uitgevoerd.⁹⁵

In paragraaf 2, 8°, is het voortaan **verplicht de schuldenaar in kennis te stellen van de mogelijkheid om betalingsfaciliteiten** aan te vragen als hij niet in staat is om zijn schuld met één storting af te lossen. Betalingsfaciliteiten mogen **niet automatisch** worden toegekend, de schuldeiser of schuldvorderaar blijft verantwoordelijk voor deze beslissing, maar de schuldenaar moet erom kunnen⁹⁶ verzoeken. Het verstrekken van deze informatie kan de consument, die met tijdelijke of structurele financiële moeilijkheden wordt geconfronteerd, helpen om in een vroeg stadium een oplossing te vinden. Het is inderdaad van belang de opeenstapeling van vermijdbare kosten zoveel mogelijk te vermijden.⁹⁷

In paragraaf 2, 9° staat dat, **bij gebrek aan reactie binnen de termijn** bepaald in artikel XIX.9, § 1, de **schuldeiser kan overgaan tot andere invorderingsmaatregelen**.⁹⁸

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.8. In geval geen herinnering werd gedaan overeenkomstig artikel XIX.2, kunnen de in artikel XIX.4 bedoelde bedragen slechts van de consument worden gevorderd na een termijn van ten minste veertien kalenderdagen, die ingaat op de derde werkdag na de dag waarop de herinnering aan de consument is verzonden.

Wanneer de herinnering langs elektronische weg wordt verzonden, vangt de termijn van veertien kalenderdagen aan op de kalenderdag die volgt op de dag waarop de herinnering werd verzonden aan de consument.

Bij niet-betaling binnen de termijn bedoeld in het eerste lid, stuurt de schuldvorderaar de ingebrekestelling bedoeld in artikel XIX.7, § 2.

Indien de schuldeiser geen eerste herinnering aan zijn schuldenaar heeft gezonden alvorens de inning van zijn schuldvordering aan een derde toe te vertrouwen, bepaalt paragraaf 1 dat **de derde op zijn beurt de termijn van veertien kalenderdagen in acht moet nemen** alvorens aanspraak te kunnen maken op het eventuele **voorziene schadebeding**. Deze verplichting voorkomt dat een schuldeiser de inning van zijn vordering aan een derde overdraagt om te ontsnappen aan het zenden van de eerste herinnering om de termijn van veertien kalenderdagen (plus drie werkdagen) te doen ingaan voordat schadebedingen kunnen worden ingeroepen. Of het nu de schuldeiser of de invorderaar

⁹² MvT, 31.

⁹³ MvT, 31.

⁹⁴ MvT, 31.

⁹⁵ MvT, 31.

⁹⁶ MvT, 31.

⁹⁷ MvT, 32.

⁹⁸ MvT, 32.

is die de invordering van de schuld op zich neemt, de consument heeft altijd recht op een termijn van veertien kalenderdagen alvorens er enige boete wordt toegepast.⁹⁹

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.9. § 1. Er mag worden overgegaan tot geen andere maatregel of handeling van minnelijke invordering voor het verstrijken van een termijn van veertien kalenderdagen die ingaat op de derde werkdag na de datum van het versturen van de ingebrekestelling, bedoeld in artikel XIX.7, § 2, aan de consument.

§ 2. Wanneer de consument een afbetalingsplan heeft aangevraagd binnen de in de eerste paragraaf bedoelde termijn, mag tot geen andere maatregel of handeling van minnelijke invordering worden overgegaan vooraleer er een beslissing is genomen over deze aanvraag.

Als de beslissing bedoeld in het eerste lid niet wordt genomen binnen een termijn van dertig kalenderdagen die aanvangt op de eerste werkdag die volgt op de aanvraag van een afbetalingsplan, stoppen de verwijlinteressen vastgelegd in het schadebeding met lopen tot wanneer de beslissing wordt genomen.

§ 3. Wanneer de consument een verzoek tot schuldbemiddeling heeft opgestart bij een minnelijke schuldbemiddelaar of wanneer hij een aanvraag indient voor een procedure van collectieve schuldenregeling binnen de in de eerste paragraaf bedoelde termijn, mag tot geen enkel andere maatregel of handeling van minnelijke invordering worden overgegaan vooraleer een beslissing omtrent zijn aanvraag werd genomen of dat vijfenveertig kalenderdagen zijn verstreken sinds de aanvraag.

De termijn bedoeld in het eerste lid vangt aan op de eerste werkdag die volgt op de dag waarop de aanvraag werd ingediend bij een minnelijke schuldbemiddelaar of de dag van neerlegging van een verzoekschrift bedoeld in artikel 1675/4 van het Gerechtelijk Wetboek.

De consument brengt de schuldinvorderaar onmiddellijk op de hoogte van de datum van zijn verzoek tot minnelijke schuldbemiddeling of van zijn verzoekschrift bedoeld in artikel 1675/4 van het Gerechtelijk Wetboek, de contactgegevens van de bemiddelaar en de beslissing die werd genomen, om de maatregelen en handelingen van minnelijke invordering overeenkomstig het eerste lid te laten opschorten.

§ 4. Wanneer de consument zijn schuld op met redenen omklede wijze betwist in overeenstemming met artikel XIX.7, § 2, tweede lid, 7°, mag tot geen andere maatregel of gedraging van minnelijke invordering worden overgegaan vooraleer een beslissing omtrent deze betwisting werd genomen.

Als de beslissing bedoeld in het eerste lid niet wordt genomen binnen een termijn van dertig kalenderdagen die aanvangt op de eerste werkdag die volgt op de betwisting, stoppen de verwijlinteressen vastgelegd in het schadebeding met lopen tot wanneer de beslissing wordt genomen.

§ 5. Wanneer er meerdere redenen zijn voor de opschorting van de maatregelen en handelingen van minnelijke invordering bedoeld in de paragrafen 1 tot 4, mag de opschorting in totaal een termijn van vijfenveertig kalenderdagen niet overschrijden, die aanvangt op het einde van de in paragraaf 1 bepaalde termijn.

§ 6. De Koning kan de nadere regels vastleggen wat betreft de mededeling van de gegevens en de beslissingen bedoeld in de paragrafen 1 tot 4.

Paragraaf 1 bepaalt dat **geen verdere minnelijke invorderingsmaatregelen of -acties** mogen worden ondernomen vóór het verstrijken van een **termijn van veertien kalenderdagen die ingaat op de derde werkdag na de verzending van de ingebrekestelling** waarvan sprake in artikel XIX.7, § 2. De tijdslimiet is dezelfde als voor de eerste herinnering. Het is dus verboden om een actie of maatregel te implementeren die voortvloeit uit de minnelijke invordering zoals gedefinieerd in dit boek. Er mag **bijvoorbeeld geen herinnering worden verstuurd tijdens deze termijn**.¹⁰⁰

⁹⁹ MvT, 32.

¹⁰⁰ MvT, 33.

De paragrafen 2 en 3 voeren nieuwe voorwaarden in met betrekking tot de aanvullende minnelijke invorderingsmaatregelen die na de ingebrekestelling kunnen worden uitgevoerd. Het is de bedoeling **consumenten** met financiële moeilijkheden **aan te moedigen om in een vroeg stadium** met hun schuldeiser of schuldinvorderaar **naar een minnelijke schikking te zoeken** voor de betaling van hun schuld. Het is in het belang van zowel de consument als de schuldeiser om een rechtsprocedure zoveel mogelijk te vermijden. **Wanneer een consument vraagt naar de voorwaarden**, is bepaald dat **geen verdere stappen van de invordering** mogen worden ondernomen **zolang er geen beslissing** is genomen over het verzoek. De beslissing die hier wordt geïssueerd is die van de **partijen met de macht om te beslissen om al dan niet in te gaan op het verzoek van de consument om een afbetalingsplan** te verkrijgen: de schuldeiser zelf of de schuldinvorderaar. Aangezien men hier nog steeds in de fase van minnelijke invordering zit, gaat het niet om de beslissing van een rechter. **Een soortgelijke regel** is vastgesteld voor het geval dat de consument binnen veertien kalenderdagen (plus drie werkdagen) na verzending van de ingebrekestelling een beroep doet op een schuldbemiddelaar. Om de **opschorting van de invordering** te verkrijgen is het **aan de consument om de schuldinvorderaar op de hoogte** te brengen van de indiening van zijn of haar **verzoek bij de schuldbemiddelaar en van de contactgegevens** van de schuldbemiddelaar. Er is een **maximumtermijn van vijfenveertig kalenderdagen** vastgelegd. De termijn begint te lopen op de eerste werkdag die volgt op de datum waarop de schuldbemiddeling werd aangevraagd, en die datum moet worden meegedeeld aan de schuldinvorderaar. Binnen de vijfenveertig kalenderdagen **moet de consument aan de bemiddelaar in der minne zijn beslissing** hebben meegedeeld om zijn dossier over te nemen.¹⁰¹

Wanneer een consument zijn schuldeiser vraagt om een afbetalingsplan of wanneer hij zijn schuld betwist, wordt er aan de onderneming geen deadline opgelegd om een stelling in te nemen wat betreft dit verzoek. **Teneinde een snelle reactie** te bevorderen, wordt er bepaald dat de **verwijlinteressen stoppen met lopen na dertig kalenderdagen** zonder beslissing van de onderneming. Als de consument daarentegen **meerdere redenen voor opschorting** inroept, bedraagt de **maximale termijn** gedurende dewelke er **geen handeling van minnelijke invordering** mag worden verricht **vijfenveertig kalenderdagen**.¹⁰²

Paragraaf 4 voorziet ook in een **moratorium wanneer de consument zijn schuld op gemotiveerde wijze betwist**. Dit betekent dat de schuldenaar de reden(en) aangeeft waarom hij de schuld betwist. De schuldenaar zal de schuld betwisten met de schuldeiser of het incassobureau, afhankelijk van de omstandigheden. De **schuldenaar moet de geschillenprocedures** volgen die **door de schuldeiser of de schuldinvorderaar zijn vastgesteld en die hem in de ingebrekestelling zijn meegedeeld**. Het doel is te voorkomen dat een consument wordt lastiggevallen of geïntimideerd met herhaalde invorderingsmaatregelen terwijl hij zijn schuld heeft betwist. **De beslissing die hier wordt geïssueerd is die tussen de schuldeiser en/of de schuldinvorderaar en de consument**. Het gaat om partijen die de macht hebben om deze beslissing te nemen wat betreft de betwisting van de schuld. Aangezien men hier nog in de fase van minnelijke invordering zit, gaat het niet om de beslissing van een rechter.¹⁰³

Paragraaf 5 **beperkt de maximale opschortingstermijn van de maatregelen van minnelijke invordering tot vijfenveertig kalenderdagen**. Dat geeft de consument de tijd om alle nodige stappen te nemen om zijn situatie op te lossen.¹⁰⁴

Paragraaf 6 voorziet in de mogelijkheid voor de **Koning om bijkomende bijzondere modaliteiten** te bepalen, zoals het gebruik van een formulier.¹⁰⁵

¹⁰¹ MvT, 33.

¹⁰² MvT, 34.

¹⁰³ MvT, 34.

¹⁰⁴ MvT, 34.

¹⁰⁵ MvT, 34.

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.10. § 1. Bij de aanvang van elk huisbezoek bij een consument in het kader van een activiteit van minnelijke invordering van schulden:

1° identificeert de persoon die een bezoek verricht zich en zegt hij welke schuldinvorderaar hij vertegenwoordigt en voor welke schuldeiser hij optreedt;

2° geeft de in de bepaling onder 1° bedoelde persoon een document af dat de gegevens bevat bedoeld in artikel XIX.7, § 2, tweede lid, 1° tot 9° ;

3° wanneer de consument aangeeft dat hij betalingsmoeilijkheden heeft, zet de in de bepaling onder 1° bedoelde persoon uiteen welke mogelijkheden er zijn om een beroep te doen op betalingsfaciliteiten en/of schuldbemiddeling.

Het document bedoeld in het eerste lid, 2°, vermeldt op duidelijke wijze dat het om een minnelijke en geen gerechtelijke invordering gaat alsook dat de consument niet verplicht is het huisbezoek te ondergaan en er op elk ogenblik een einde aan kan stellen. Daartoe staat de tekst aan het begin van het document, los van de overige tekst, in een afzonderlijk kader, in vetgedrukte letters en minstens in een groter lettertype.

§ 2. Bij iedere volledige of gedeeltelijke betaling van een schuld tijdens een huisbezoek wordt een ontvangstbewijs afgegeven, met vermelding van het ontvangen bedrag en de schuld in kwestie.

§ 3. Er mag geen huisbezoek bij de consument worden uitgevoerd tussen tweeëntwintig uur en acht uur.

Bij de aanvang van elk **huisbezoek** bij een consument in het kader van een activiteit van minnelijke invordering van schulden **moet de persoon die een bezoek verricht zich identificeren**. Het spreekt vanzelf dat deze persoon duidelijk moet aangeven **voor welke schuldeiser en/of invorderaar** hij of zij optreedt. Eenieder die een huisbezoek aflegt in het kader van minnelijke invordering van schulden is gebonden aan de in dit artikel vastgestelde verplichtingen, **ongeacht of hij een werknemer** van de invorderaar is **dan wel een onafhankelijke vertegenwoordiger** van hem of een onderaannemer.¹⁰⁶

De betrokken persoon moet vervolgens een **schriftelijk document afgeven** (en niet enkel meer voorleggen) waarin, naast de **gegevens** opgesomd in artikel XIX.7, § 2, 1° tot 9°, de naam van de persoon die zich aanmeldt, en de vermelding, in vetgedrukte letters en in een kader los van de tekst, voorkomt dat de **consument geenszins verplicht is het huisbezoek te ondergaan, en er op elk ogenblik een einde kan aan stellen**. Er moet eveneens worden aangeduid dat de schuldinvorderaar handelt **in het kader van een minnelijke invordering**, en geen gerechtelijke invordering.¹⁰⁷

De schuldinvorderaar moet de consument die hem op betalingsmoeilijkheden wijst, er ook op wijzen dat hij **betalingsfaciliteiten** kan aanvragen en/of dat hij zich tot een **schuldbemiddelingsdienst** kan wenden. Het is inderdaad van essentieel belang dat de schuldinvorderaar de consument die in financiële moeilijkheden verkeert, **inlicht over het bestaan van steunmaatregelen** die hij kan aanvragen.¹⁰⁸

Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat in geval van **gehele of gedeeltelijke betaling** van een schuld tijdens het huisbezoek, een **ontvangstbewijs** moet worden afgegeven, waarop het betaalde bedrag wordt vermeld. Op deze manier heeft de schuldenaar een bewijs van een thuis verrichte betaling.¹⁰⁹

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.11. De schuldinvorderaar bevestigt onverwijld op een duurzame gegevensdrager alle betalingsmodaliteiten die ze met de consument heeft gemaakt.

Er mag geen telefonische oproep aan de consument worden verricht tussen tweeëntwintig uur en acht uur.

¹⁰⁶ MvT, 34.

¹⁰⁷ MvT, 35.

¹⁰⁸ MvT, 35.

¹⁰⁹ MvT, 35.

Er wordt voortaan uitdrukkelijk bepaald dat de onderneming die een activiteit van minnelijke invordering van schulden uitoefent **elke afspraak** die ze met een consument maakt **in verband met de betaling van een schuld moet bevestigen**. Dit gebeurt **schriftelijk** via brief of op een andere duurzame gegevensdrager, voor zover de consument heeft ingestemd met het gebruik van deze andere duurzame gegevensdrager met dat doel.¹¹⁰

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.12. Wanneer de invordering betrekking heeft op een schuld waarvoor een afbetalingsplan werd opgemaakt, stuurt de schuldinvorderaar ten minste eenmaal per jaar een overzicht van de reeds betaalde bedragen en het nog verschuldigde saldo op een duurzame drager aan de consument. Wanneer de schuld is uitgedoofd, brengt hij daar de consument onmiddellijk van op de hoogte.

Dit artikel legt de **schuldinvorderaar** nu de verplichting op om de **consument actief te informeren** voor alle schulden waarvoor een **aanzuiveringsplan** geldt. Het is wenselijk te bepalen dat periodieke schriftelijke aanmaningen (**ten minste eenmaal per jaar**) aan de schuldenaar moeten worden gezonden, met een **overzicht van de reeds betaalde bedragen en het nog uitstaande saldo**. Op die manier blijft de schuldenaar op de hoogte van de stand van zijn schuldvordering en de persoon die belast is met de inning ervan. Er is ook een verplichting om de schuldenaar te **informeren wanneer hij zijn schuld volledig heeft afgelost**.¹¹¹

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.13. Het is de schuldinvorderaar verboden om van de consument enige vergoeding, bezoldiging of kosten te eisen voor zijn tussenkomst.

Dit artikel voorziet uitdrukkelijk in het **verbod voor de schuldinvorderaar om kosten aan te rekenen aan de consument voor zijn invorderingsactiviteiten**. De invorderaar krijgt een machtiging van de schuldeiser en moet dus door hem worden vergoed. **De bedragen bedoeld in artikel XIX.4 zijn immers bedoeld om op forfaitaire wijze alle kosten te dekken voor de minnelijke invordering** van de onbetaalde schuld. De schuldinvorderaar mag geen andere kosten aanrekenen aan de consument. Dit verbod staat reeds in de wet van 20 december 2002.¹¹²

5 Burgerlijke sancties

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.14. De rechter kan, onverminderd de gemeenrechtelijke sancties, bevelen dat elke betaling verkregen in strijd met de bepalingen van de artikelen XIX.2, XIX.4 tot XIX.8 en XIX.10 wordt beschouwd als een geldige betaling door de consument aan de schuldeiser, en moet worden terugbetaald aan de consument door degene die de betaling heeft ontvangen. Indien de minnelijke invordering van een schuld een volledig of gedeeltelijk onverschuldigd bedrag betreft, in het bijzonder door toepassing van artikel XIX.13, kan de rechter, onverminderd de gemeenrechtelijke sancties, bevelen dat diegene die de betaling heeft ontvangen verplicht is om ze terug te betalen aan de consument, vermeerderd met de verwijlinteressen vanaf de datum van betaling.

¹¹⁰ MvT, 35.

¹¹¹ MvT, 36.

¹¹² MvT, 36.

Indien de **consument** tijdens de minnelijke schuldinvoering **sommen ten onrechte heeft betaald in strijd met de bepalingen van boek XIX WER**, dan gaat het burgerrechtelijk om een **onverschuldigde betaling te kwader trouw verkregen** (zie de artikelen 5133 en 5134 Burgerlijk Wetboek). **De rechter kan bevelen** dat diegene die deze betaling heeft ontvangen, is er dan ook toe gehouden het **ontvangen bedrag, met de voor die schuld overeengekomen verwijlinteressen terug te betalen en dat de consument beschouwd wordt een geldige betaling heeft verricht aan de schuldeiser**.¹¹³

Artikel 4 van de wet van 4 mei 2023 (vervolg)

Art. XIX.15. In geval van niet-naleving door de onderneming van de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen XIX.2, XIX.4 en XIX.5 en onverminderd de gemeenrechtelijke sancties, is de consument van rechtswege vrijgesteld van de betaling van het schadebeding. Het eerste lid is niet van toepassing op artikel XIX.2, § 3, 1° tot 4°.

De enige **uitzondering** op de van rechtswege **vrijstelling van betaling van het schadebeding** betreft de **informatie over het bedrag** van de schuld **of** de informatie over **de schuldeiser** in de aanmaning. De **vermelding van de termijn gedurende dewelke geen enkel schadebeding** wordt toegepast, wordt beschouwd als **essentieel**. Er mag geen uitzondering op worden gemaakt.¹¹⁴

6 Wijzigingen van boek XV WER

6.1 Nieuw artikel XV.6/2 WER vervangt artikel XV.10/1 WER

Artikel 5 van de wet van 4 mei 2023

In boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel XV.6/2 ingevoegd, luidende: "Art. XV.6/2. Wanneer een onderzoeksmaatregel of maatregel tot vaststelling van een inbreuk ten aanzien van de beoefenaar van een vrij beroep wordt beslist en deze maatregel betrekking heeft op informatie of gegevens die gedekt zijn door een beroepsgeheim, gebeurt zulks uitsluitend in aanwezigheid van de vertegenwoordiger van de persoon die het tuchtrechtelijke gezag ten aanzien van die beoefenaar uitoefent of nadat die persoon behoorlijk werd opgeroepen, opdat deze zou oordelen of, en in voorkomend geval in welke mate, de vraag om inlichtingen of de overlegging van boeken en documenten verzoenbaar is met het eerbiedigen van het beroepsgeheim. Bovendien wordt die maatregel ten uitvoer gelegd met inachtneming van het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de cliënt van de beoefenaar van een vrij beroep. De dossiers en andere documenten van de beoefenaar van het vrij beroep die gedekt zijn door een beroepsgeheim, kunnen niet in beslag worden genomen. Er kan een afschrift van worden gemaakt dat door de beoefenaar van een vrij beroep voor eensluidend kan worden verklaard, onder voorbehoud van het eerste en tweede lid en met inachtneming van het beroepsgeheim. De vertegenwoordiger van de bevoegde tuchtverheid kan aan de overheden die deze maatregelen hebben uitgevaardigd al zijn opmerkingen betreffende het eerbiedigen van het beroepsgeheim richten. De akten van beslag en de processen-verbaal van visitatie vermelden op straffe van nietigheid de aanwezigheid van de vertegenwoordiger van de bevoegde tuchtverheid of het feit dat zij op correcte wijze werd uitgenodigd, alsook de opmerkingen die de vertegenwoordiger van de bevoegde tuchtverheid maakte."

Artikel 5 voegt een nieuw artikel XV.6/2 in.

¹¹³ MvT, 36.

¹¹⁴ MvT, 36.

Het **bestaande artikel XV.10/1**, ingevoegd bij de wet van 15 april 2018, dat **specifiek voor boek VI** voorziet in een regeling om **in bepaalde gevallen de tuchtrechtelijke overheid** te betrekken wanneer een **onderzoek** wordt¹¹⁵ gevoerd ten aanzien van een beoefenaar van een vrij beroep om te oordelen of de **vraag om inlichtingen of het overleggen van documenten in strijd kan zijn met zijn beroepsgeheim, wordt vervangen door een algemene bepaling die van toepassing is op alle onderzoeken die gevoerd worden naar inbreuken op de bepalingen van het Wetboek**. Dit zorgt er dan ook voor dat indien een onderzoek wordt gevoerd ten aanzien van een **advocaat** of notaris die inbreuken begaat op de bepalingen van het nieuwe boek XIX, in bepaalde gevallen de **tuchtrechtelijke overheid** van de betrokken advocaat of notaris betrokken dient te worden.¹¹⁶

Met het oog op het garanderen van de **bijzondere vertrouwelijkheidsrelatie tussen de beoefenaar van een vrij beroep en de consument** wordt er in dit artikel een **verplichte tussenkomst** voorzien van de **bevoegde tuchtrechtelijke overheid** indien een beoefenaar van een vrij beroep voorwerp is van een **onderzoeksmaatregel of maatregelen tot vaststelling van potentiële inbreuken op het Wetboek van economisch recht en op voorwaarde dat deze maatregel van dien aard is dat hij het beroepsgeheim schendt**, bijvoorbeeld omdat hij de afgifte van door het beroepsgeheim gedekte documenten zou inhouden. Dit laatste is bijkomend verduidelijkt in de wettekst. Het kan **in geen geval de bedoeling** zijn dat de tuchtrechtelijke overheid **betrokken** moet worden in onderzoeken naar verplichtingen van de beoefenaars van een vrij beroep die **geen verband houden met documenten of informatie die gedekt zijn door een beroepsgeheim**, zoals algemene informatieverplichtingen, de correcte inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen, verplichte vermeldingen op websites, het toepassen van oneerlijke praktijken, de prijsaanduiding en dergelijke meer.¹¹⁷

De tekst van dit artikel heeft **geen invloed op het beroepsgeheim in fiscale zaken** zoals bijvoorbeeld opgenomen in artikel 334 van het Wetboek van de inkomstenbelasting.¹¹⁸

In geen geval mag het **inroepen van het beroepsgeheim** echter tot gevolg hebben dat de **noodzakelijk controles en onderzoeken niet uitgevoerd** kunnen worden. Hier wordt ook over gewaakt door de bevoegde tuchtverheid.¹¹⁹

Uittreksel uit het Verslag van de eerste lezing namens de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda

Mevrouw Anneleen Van Bossuyt (N-VA) merkt op dat, doordat de bepalingen van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument in een bijgewerkte en herwerkte versie opgenomen worden in het Wetboek van economisch recht, iedereen die beroepsmatig een activiteit van minnelijke invordering uitoefent, advocaten en gerechtsdeurwaarders inclus. onderworpen zal zijn aan de controle van de Economische Inspectie. Hoewel de N-VA zich principieel achter die eenheid van controle schaart, plaatst zij daarbij enkele kanttekeningen.¹²⁰

De beroepen van advocaten en gerechtsdeurwaarders worden geregeld in het Gerechtelijk Wetboek. Zij zijn gebonden aan bepaalde deontologische regels alsook aan een strikt beroepsgeheim. De vraag rijst of het met hun specifieke beroepsstatus verzoenbaar is dat de FOD Economie het inhoudelijk werk van advocaten zal controleren. In haar advies op het voorontwerp van wet wees de Orde van Vlaamse Balies (OVB) erop dat de ontworpen regeling de onafhankelijkheid van de advocatuur dreigt aan te tasten. De wijze waarop zij bijstand verlenen aan de cliënten namens wie

¹¹⁵ MvT, 36.

¹¹⁶ MvT, 37.

¹¹⁷ MvT, 37.

¹¹⁸ MvT, 37.

¹¹⁹ MvT, 38.

¹²⁰ Verslag van de eerste lezing, 54.

ze optreden zou immers onderworpen worden aan het toezicht van de uitvoerende macht. Kan de vice-eersteminister aangeven hoe de controles door de FOD Economie er bij advocaten zullen uitzien, met name in het licht van het feit dat zij gebonden zijn door een beroepsgeheim?¹²¹

De door het ontworpen artikel XV.6/2 beoogde waarborgen van de bijzondere vertrouwelijkheidsrelatie tussen de beoefenaar van een vrij beroep en de consument – met name het verplichte optreden van de bevoegde tuchtrechtelijke overheid bij tuchtmaatregelen – worden door de OVB als “naast de kwestie” bestempeld. Wat is de reactie van de vice-eersteminister hierop?¹²²

Zonder het belang van het beroepsgeheim voor advocaten ter discussie te stellen, vraagt de heer Reccino Van Lommel (VB) zich af waarom zulks een verschil zou moeten maken in het dossier van de minnelijke invordering van schulden. Of een brief afkomstig is van een incassobureau dan wel van een advocaat (in het kader van een minnelijke invordering) maakt weinig uit. De ene hoeft ter zake niet meer privileges te hebben dan de andere. Advocaten hebben in het voorliggende¹²³ wetsontwerp reeds het voordeel dat ze vrijgesteld zijn van de voorafgaande inschrijving bij de FOD Economie.¹²⁴

Wat het beroepsgeheim van de advocaat betreft, licht de vice-eersteminister toe dat de Orde van Vlaamse Balies (OVB) zich in haar advies over het voorontwerp van wet uitdrukkelijk heeft gekant tegen het feit dat de advocaten onder het toezicht zouden worden geplaatst van de Economische Inspectie wanneer zij als schuldinvorderaar optreden. Een dergelijke demarche zou afbreuk zou doen aan de kernwaarden van het beroep van advocaat en meer bepaald aan de onafhankelijkheid en aan het beroepsgeheim. Volgens de OVB zou het ontworpen artikel XV.6/2 de ambtenaren van de FOD Economie in staat stellen om de incassoactiviteiten van de advocaten in het oog te houden, terwijl niet zou worden voorzien in de noodzakelijke waarborgen en aldus het fundamentele beginsel inzake het beroepsgeheim zou worden geschonden.¹²⁵

Artikel XV.6/2 beoogt dat wanneer ten aanzien van de beoefenaar van een vrij beroep een onderzoeksmaatregel of een maatregel tot vaststelling van een inbreuk wordt genomen en wanneer die maatregel betrekking heeft op informatie of gegevens die onder het beroepsgeheim vallen, de maatregel in kwestie alleen kan worden uitgevoerd in aanwezigheid van de vertegenwoordiger van de persoon met het tuchtrechtelijk gezag over die beoefenaar of nadat die persoon behoorlijk werd opgeroepen, opdat hij zou kunnen beoordelen of en eventueel in welke mate het verzoek om inlichtingen of om de overlegging van boeken en documenten bestaanbaar is met de inachtneming van het beroepsgeheim. Dat artikel is niet nieuw. Het vervangt het huidige artikel XV.10/1, dat werd ingevoegd bij de wet van 15 april 2018 en waarin specifiek voor Boek VI regels worden bepaald teneinde in bepaalde gevallen de tuchtrechtelijke overheid bij de zaak te betrekken wanneer een onderzoek wordt gevoerd naar de beoefenaar van een vrij beroep, opdat die tuchtrechtelijke overheid zou kunnen beoordelen of het verzoek om inlichtingen of om de overlegging van documenten mogelijk in strijd is met de inachtneming van het beroepsgeheim. Er werd beslist om dat artikel te vervangen door een algemenere bepaling die van toepassing is op alle onderzoeken naar inbreuken op bepalingen van het wetboek. Zulks waarborgt dus dat wanneer een onderzoek wordt gevoerd naar een advocaat die inbreuken pleegt op de bepalingen van het nieuwe Boek XIX, de tuchtrechtelijke overheid van de betrokken advocaat in bepaalde gevallen bij de zaak moet worden betrokken. Er moet worden aangestipt dat de advocaat alleen mag worden verzocht om de informatie die nodig is voor het toezicht op de activiteiten met betrekking tot¹²⁶ minnelijke invordering. Zulks zal gebeuren onder toezicht van de stafhouder, die ervoor moet zorgen dat de niet-relevante elementen niet worden

¹²¹ Verslag van de eerste lezing, 54.

¹²² Verslag van de eerste lezing, 54.

¹²³ Verslag van de eerste lezing, 54.

¹²⁴ Verslag van de eerste lezing, 55.

¹²⁵ Verslag van de eerste lezing, 55.

¹²⁶ Verslag van de eerste lezing, 55.

bezorgd of meegedeeld. Een en ander heeft geen betrekking op de informatie die onder de kernactiviteiten van het advocatenberoep valt, in het bijzonder de verdediging voor het gerecht.¹²⁷

(eigen onderlijning)

Artikel 6 van de wet van 4 mei 2023

Artikel XV.10/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 15 april 2018, wordt opgeheven.

In artikel 6 wordt **artikel XV.10/1 ingetrokken**, dat nu wordt **vervangen door het nieuwe artikel XV.6/2, dat van toepassing is op alle onderzoeken naar inbreuken op het wetboek.**¹²⁸

6.2 Bestuurlijke sancties in het kader van boek XIX WER

Artikel 7 van de wet van 4 mei 2023

In boek XV, titel 2, hoofdstuk 2, van hetzelfde Wetboek wordt na artikel XV.66/4 een afdeling 4 ingevoegd, luidende "Bestuurlijke sancties in het kader van boek XIX"

Artikel 8 van de wet van 4 mei 2023

*In afdeling 4, ingevoegd bij artikel 7, wordt een artikel XV.66/5 ingevoegd, luidende:
"Art. XV.66/5. Onverminderd artikel XV.2, § 1, gaan de ambtenaren van de FOD Economie op regelmatige basis na of de schuldinvorderaar nog steeds voldoet aan de inschrijvingsvoorwaarden die hem werd toegekend.
In het kader van deze controle kunnen de in het eerste lid bedoelde ambtenaren op elk ogenblik bij de schuldinvorderaar bijkomende inlichtingen en stukken opvragen.
De schuldinvorderaar brengt de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 onmiddellijk op elektronische wijze op de hoogte van elke wijziging van de gegevens bedoeld in artikel XIX.6. § 4, gevoegd bij de aanvraag tot inschrijving."*

Artikel 8 voegt een **nieuw artikel XV.66/5** in.

Onverminderd de mogelijkheid voor de **ambtenaren** bedoeld in artikel XV.2, die ook deel uitmaken van de FOD Economie, om **inbreuken op boek XIX op te sporen en vast te stellen**, kunnen ambtenaren van de FOD Economie **steeds nagaan of de schuldinvorderaar voldoet aan de voorwaarden van de inschrijving** die hem werd toegekend. Het gaat dan in eerste instantie om de ambtenaren van de FOD Economie die verantwoordelijk zijn voor de inschrijving bedoeld in artikel XIX.6.¹²⁹

De ambtenaren van de FOD Economie kunnen **alle relevante informatie opvragen** bij de schuldinvorderaar. Ook dit is onverminderd de bevoegdheid van de ambtenaren bedoeld in artikel XV.2 om, in het kader van de opsporing en vaststelling van inbreuken op het Wetboek van economisch recht en dus ook boek XIX, onder meer alle inlichtingen en documenten te laten verstrekken (art. XV.3, 5° WER).¹³⁰

Artikel 9 van de wet van 4 mei 2023

In dezelfde afdeling 4 wordt een artikel XV.66/6 ingevoegd, luidende:

¹²⁷ Verslag van de eerste lezing, 56.

¹²⁸ MvT, 38.

¹²⁹ MvT, 38.

¹³⁰ MvT, 38.

"Art. XV.66/6. § 1. Onverminderd de toepassing van de procedures en vervolgingen bedoeld in artikel XV.60/1, § 1, kan de inschrijving bedoeld in artikel XIX.6 door de ambtenaren van de FOD Economie geschrapt worden wanneer de betrokken schuldvorderaar niet meer voldoet aan één van de voorwaarden bepaald in boek XIX of de besluiten genomen in uitvoering ervan of wanneer hij één van de bepalingen van titel 3, hoofdstuk 6, of titel 4, hoofdstuk 1, van boek VI of één van de bepalingen van boek XIX of de besluiten genomen in uitvoering ervan niet naleeft.

De inschrijving bedoeld in artikel XIX.6 kan eveneens worden geschrapt indien de betrokken schuldvorderaar niet, binnen de termijn bepaald door de ambtenaren van de FOD Economie, de bijkomende inlichtingen of stukken nodig voor de controle bedoeld in artikel XV.66/5, overmaakt.

§ 2. De ambtenaren van de FOD Economie delen de grieven vooraf, langs elektronische weg, aan de betrokken schuldvorderaar mee.

De betrokken schuldvorderaar kan zijn dossier raadplegen en beschikt, vanaf de mededeling bedoeld in het eerste lid, over een termijn van dertig kalenderdagen om zijn verweer voor te dragen. De beslissing van de ambtenaren van de FOD Economie wordt aan de betrokken schuldvorderaar langs elektronische weg meegedeeld.

§ 3. Wanneer de ambtenaren van de FOD Economie van oordeel zijn dat er moet worden overgegaan tot de schrapping van de in artikel XIX.6 bedoelde inschrijving, kan deze schrapping in geen geval langer duren dan één jaar vanaf de kennisgeving van de beslissing.

De ambtenaren van de FOD Economie kunnen beslissen dat de betrokken schuldvorderaar geen nieuwe aanvraag tot inschrijving mag indienen tijdens de duur van de schrapping.

Na afloop van de periode van schrapping kan een nieuwe aanvraag tot inschrijving worden ingediend, overeenkomstig artikel XIX.6, om opnieuw de activiteiten uit te oefenen bedoeld in boek XIX.

§ 4. De inschrijving kan niet meer worden toegekend aan de personen tegen wie tot tweemaal toe een maatregel van schrapping genomen is met een respectievelijke duur van minstens één maand.

De inschrijving kan niet worden toegekend aan een rechtspersoon waarin het ambt van bestuurder, zaakvoerder, directeur of gevolmachtigde bekleed wordt door een persoon tegen wie tot tweemaal toe een maatregel van schrapping met een respectievelijke duur van minstens één maand genomen is.

§ 5. De Koning kan de bijkomende voorwaarden en bijkomende nadere regels voor de schrapping van de inschrijving en voor de weigering van de inschrijving bepalen."

Artikel 9 voegt een **nieuw artikel XV.66/6** in.

De **administratieve sanctie** van schrapping of schorsing van de inschrijving voorzien in artikel 16 van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, wordt grotendeels hernomen, ze wordt echter beperkt tot de **schrapping**. De schrapping is mogelijk wanneer:¹³¹

- **niet meer is voldaan aan één van de inschrijvingsvoorwaarden;**
- **inbreuken** worden begaan op de bepalingen die betrekking hebben op de **onrechtmatige bedingen of oneerlijke handelspraktijken** bedoeld in boek VI en/of boek XIX of de besluiten genomen in uitvoering ervan; of wanneer
- de schuldvorderaar **niet tijdig de nodige inlichtingen overmaakt** aan de ambtenaren van de FOD Economie.¹³²

Naast de schrapping blijft er een mogelijkheid om de transactieprocedure bedoeld in artikel XV.61, een administratieve vervolging of strafrechtelijke vervolging toe te passen, zoals bedoeld in artikel XV.60/1, § 1.¹³³

¹³¹ MvT, 38.

¹³² MvT, 39.

¹³³ MvT, 39.

De ambtenaren van de FOD Economie bepalen de **termijn waarbinnen inlichtingen** overgemaakt moeten worden, wat een redelijke termijn moet zijn.¹³⁴

Vooraleer over te kunnen gaan tot de schrapping, dienen de ambtenaren van de FOD Economie aan de schuldvorderaar mee te delen om **welke redenen overgegaan zou worden tot de schrapping**. Vanaf die mededeling loopt een termijn van **dertig kalenderdagen** voor de schuldvorderaar om het **dossier te raadplegen en zijn verweermiddelen** in te dienen.¹³⁵

Rekening houdende met de eventuele verweermiddelen van de schuldvorderaar, nemen de ambtenaren van de FOD Economie een **beslissing** over de schrapping die langs elektronische weg ter kennis wordt gebracht aan de schuldvorderaar.¹³⁶

Uittreksel uit het Verslag van de eerste lezing namens de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda

*Mevrouw Anneleen Van Bossuyt (N-VA) plaatst vraagtekens bij de evenredigheid van deze sanctie, temeer daar de ambtenaren van de FOD Economie kunnen beslissen dat de betrokken schuldvorderaar geen nieuwe aanvraag tot inschrijving mag indienen tijdens de periode van schrapping. De sanctie kan enkel opgelegd worden aan zij die zich verplicht moeten inschrijven, hetgeen niet geval is voor advocaten en gerechtsdeurwaarders.*¹³⁷

*Kan de vice-eersteminister aangeven waarom er voor deze sanctieregeling werd geopteerd en of er andere opties overwogen werden?*¹³⁸

*De vice-eersteminister wijst erop dat in het ontworpen artikel XV.66/6, § 3 wordt aangegeven dat de schrapping van de registratie in geen geval langer mag duren dan één jaar vanaf de kennisgeving van de beslissing. De duur van de schrapping wordt dus bepaald door de ambtenaren van de FOD Economie, rekening houdend met de ernst van de vastgestelde tekortkomingen, en staat niet in alle gevallen gelijk met de maximumduur van één jaar. In de praktijk hebben de schrappingen steeds een duur van drie maanden, na de verzending van een e-mail en van een aangetekende brief waaraan geen gevolg werd gegeven.*¹³⁹

*De in het wetsvoorstel vervatte bepalingen aangaande de maximale duur van één jaar en het verbod om tijdens de periode van schrapping een nieuwe inschrijvingsaanvraag in te dienen, werden overgenomen uit de vigerende wet van 20 december 2002. Er werd nooit een knelpunt inzake evenredigheid opgeworpen.*¹⁴⁰

*De advocaten, de ministeriële ambtenaren en de gerechtelijke mandatarissen zijn vrijgesteld van de voorafgaandelijke inschrijving bij de FOD Economie, omdat de voorwaarden voor toegang tot hun beroep al de nodige afdoende waarborgen voor professionaliteit bieden in het licht van de voorwaarden voor de voorafgaandelijke inschrijving van de schuldvorderaars. Bijgevolg zal de sanctie waarin in artikel XV.66/6 voorziet (schrapping van de inschrijving als schuldvorderaar) niet op hen van toepassing zijn.*¹⁴¹

(eigen onderlijning)

¹³⁴ MvT, 39.

¹³⁵ MvT, 39.

¹³⁶ MvT, 39.

¹³⁷ Verslag van de eerste lezing, 58.

¹³⁸ Verslag van de eerste lezing, 59.

¹³⁹ Verslag van de eerste lezing, 59.

¹⁴⁰ Verslag van de eerste lezing, 59.

¹⁴¹ Verslag van de eerste lezing, 59.

6.3 De straffen voor de inbreuken op boek XIX WER

Artikel 10 van de wet van 4 mei 2023

In boek XV, titel 3, hoofdstuk 2, van hetzelfde Wetboek wordt na artikel XV.125/2 een afdeling 11/2/1 ingevoegd, luidende "De straffen voor de inbreuken op boek XIX".

Artikel 11 van de wet van 4 mei 2023

In afdeling 11/2/1, ingevoegd bij artikel 10, wordt een artikel XV.125/2/1 ingevoegd, luidende:
"Art. XV.125/2/1. Met een sanctie van niveau 2 worden gestraft, zij die de bepalingen overtreden:
1° van artikel XIX.2, §§ 1 tot 3, met betrekking tot de verplichte verzending van een eerste herinnering en de bijbehorende verzendingsvoorwaarden, de voorwaarden van de kosteloosheid en de verplichte vermeldingen;
2° van artikel XIX.3 met betrekking tot de informatieverplichting ten laste van de onderneming;
3° van artikel XIX.4 met betrekking tot de bovengrens van de schadebedingen en tot de betalingen die van de consument kunnen worden geëist."

Artikel 12 van de wet van 4 mei 2023

In dezelfde afdeling 11/2/1 wordt een artikel XV.125/2/2 ingevoegd, luidende:
"Art. XV.125/2/2. Met een sanctie van niveau 4 worden gestraft, zij die de bepalingen overtreden:
1° van artikel XV.66/6, § 3, met betrekking tot de periode van schrapping gedurende dewelke er geen activiteit van minnelijke invordering mag worden uitgevoerd;
2° van artikel XIX.5 met betrekking tot de verboden praktijken bij een minnelijke invordering van schulden van een consument;
3° van artikel XIX.6, §§ 1 en 4, eerste lid, met betrekking tot de verplichting en voorwaarden van voorafgaande inschrijving bij de FOD Economie;
4° van artikel XIX.7, § 1, met betrekking tot de verplichting tot voorafgaande controle ten laste van de schuldinverdaraar;
5° van artikel XIX.7, § 2, met betrekking tot de verplichting tot ingebrekestelling voorafgaand aan enige handeling of maatregel van minnelijke invordering en de bijbehorende verplichte vermeldingen;
6° van artikel XIX.8 met betrekking tot de verplichting tot naleving van de termijn alvorens de bedoelde bedragen worden geëist;
7° van artikel XIX.9, §§ 1 tot 5, met betrekking tot de verplichting tot naleving van de verschillende bedoelde termijnen alvorens over te gaan enige andere handeling of maatregel van minnelijke invordering en de gevolgen van die termijnen;
8° van artikel XIX.10 met betrekking tot de voorwaarden van een huisbezoek bij de consument;
9° van artikel XIX.11 met betrekking tot de bevestiging van de overeengekomen betalingsmodaliteiten en tot het verbod van telefonische oproepen naar de consument;
10° van artikel XIX.12 met betrekking tot de informatieverplichtingen ten laste van de schuldinverdaraar;
11° van artikel XIX.13 met betrekking tot het verbod van de schuldinverdaraar om enig bedrag van de consument te eisen voor zijn tussenkomst."

Artikel 11 voegt een **nieuw artikel XV.125/2/1** in en artikel 12 voegt een **nieuw artikel XV.125/2/2** in.

Die artikelen bepalen dat de **inbreuken op boek XIX, die erin worden opgesomd, worden bestraft. Overeenkomstig het artikel XV.60/1**, kunnen de inbreuken het voorwerp uitmaken van een

transactieprocedure, administratieve vervolging of strafrechtelijke vervolging. De inbreuken worden opgespoord en vervolgd door de in artikel XV.2 bedoelde ambtenaren.¹⁴²

Ook al zijn **advocaten**, ministeriële ambtenaren of gerechtelijke mandatarissen niet gehouden zich in te schrijven bij de FOD Economie, **dienen ze wel de bepalingen van het boek XIX na te leven.** De inbreuken bedoeld in de punten 1°, 2° en 4° van het ontworpen¹⁴³ artikel XV.125/2/1 gelden ook ten aanzien van die beroepsgroepen.¹⁴⁴

Uittreksel uit het Verslag van de eerste lezing namens de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda

Deze artikelen voegen respectievelijk de nieuwe artikelen XV.125/2/1 en XV.125/2/2 in het WER in, waarin wordt gestipuleerd dat bepaalde inbreuken op boek XIX worden bestraft met sancties van niveau 2 respectievelijk 4.¹⁴⁵

Mevrouw Anneleen Van Bossuyt (N-VA) wil weten of dit betekent dat enkel deze sancties opgelegd kunnen worden aan advocaten en gerechtsdeurwaarders, die immers aan de controle van de FOD Economie zijn onderworpen.¹⁴⁶

De vice-eersteminister stelt dat hoewel de advocaten, de ministeriële ambtenaren en de gerechtelijke mandatarissen niet verplicht zijn zich bij de FOD Economie in te schrijven en dus niet door de sanctie van schrapping worden getroffen, zij toch de bepalingen van dit wetsontwerp moeten naleven, anders riskeren zij burgerrechtelijke, strafrechtelijke en/of administratieve sancties.¹⁴⁷

Het voorliggende wetsontwerp voorziet immers in andere soorten sancties die kunnen worden toegepast op de advocaten, op de ministeriële ambtenaren en op de gerechtelijke mandatarissen. Naast de burgerrechtelijke sancties bepaald bij de ontworpen artikelen XIX.14, eerste lid, en XIX.15, betreft het administratieve of strafrechtelijke sancties waarin de ontworpen artikelen XV.125/2/1 en XV.125/2/2 voorzien. Die artikelen bepalen dat de inbreuken op de bepalingen van Boek XIX die daarin worden opgesomd, worden bestraft. Overeenkomstig artikel XV.60/1, kunnen in geval van inbreuken een transactieprocedure, een administratieve vervolging of een strafrechtelijke vervolging worden opgelegd.¹⁴⁸

De heer Servais Verherstraeten (cd&v) hoorde de vice-eersteminister aangeven dat de betrokken artikelen, anders uiteraard dan de sanctie van schrapping van de inschrijving, wel degelijk van toepassing zijn op advocaten en gerechtsdeurwaarders. Deze beroepsgroepen zijn daarnaast onderworpen aan eigen sanctieregelingen. Kan de vice-eersteminister bevestigen dat ter zake het adagium "lex specialis derogat legi generali" eveneens geldt?¹⁴⁹

De vice-eersteminister antwoordt dat indien specifieke wetten in bijzondere sancties voorzien, die sancties van toepassing zijn, in het bijzonder wat de in de verschillende reglementen of deontologische beroepscode vervatte tuchtsancties betreft.¹⁵⁰

(eigen onderlijning)

¹⁴² MvT, 39.

¹⁴³ MvT, 39.

¹⁴⁴ MvT, 40.

¹⁴⁵ Verslag van de eerste lezing, 59.

¹⁴⁶ Verslag van de eerste lezing, 60.

¹⁴⁷ Verslag van de eerste lezing, 60.

¹⁴⁸ Verslag van de eerste lezing, 60.

¹⁴⁹ Verslag van de eerste lezing, 60.

¹⁵⁰ Verslag van de eerste lezing, 60.

6.4 Nieuw artikel XV.130/5 WER

Artikel 13 van de wet van 4 mei 2023

In boek XV, titel 3, hoofdstuk 3, afdeling 2, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel XV.130/5 ingevoegd, luidende:

"Art. XV.130/5. In geval van veroordeling voor een inbreuk op boek XIX wordt de bijzondere verbeurdverklaring bedoeld in artikel 42, 3°, van het Strafwetboek steeds uitgesproken."

Artikel 13 voegt een **nieuw artikel XV.130/5** in.

Er wordt bepaald dat de **bijzondere verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen** die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen **-die in beginsel facultatief is – in geval van veroordeling wegens inbreuk op deze wet altijd moet worden uitgesproken**. Dit in overeenstemming met de regeling die was voorzien in artikel 15, § 2, van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument.¹⁵¹

7 Wet van 20 december 2002 wordt opgeheven

Artikel 14 van de wet van 4 mei 2023

De wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 4 april 2003 en de wetten van 27 maart 2009, 15 april 2018, 21 december 2018 en 29 september 2020, wordt opgeheven.

8 Slotbepalingen

Artikel 15 van de wet van 4 mei 2023

§ 1. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de vierde maand die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van paragraaf 2 die in werking treedt op de eerste dag van de zevende maand die volgt op de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad.

§ 2. Deze wet is van toepassing op elke vervallen en onbetaalde schuld van een consument aan een onderneming die voortkomt uit een overeenkomst die werd afgesloten vóór haar inwerkingtreding wanneer de betalingsachterstand ontstaat na de inwerkingtreding ervan.

Deze wet is tevens van toepassing op elke minnelijke invordering van schulden en op elke activiteit van minnelijke invordering van schulden van een consument aan een onderneming die voortkomen uit een overeenkomst die werd afgesloten vóór haar inwerkingtreding wanneer de minnelijke invordering en de activiteit van minnelijke invordering ontstaan na de inwerkingtreding ervan.

§ 3. De inschrijvingen toegekend krachtens de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument blijven geldig na de inwerkingtreding van deze wet voor zover de betrokken schuldinvoerders blijven voldoen aan de voorwaarden van hun inschrijving.

§ 4. De minister bevoegd voor Economie kan vragen om een evaluatie te maken van de impact van deze wet in de twee jaren die volgen op haar inwerkingtreding.

Elke vier jaar vanaf de inwerkingtreding van deze wet analyseren de minister bevoegd voor Economie en de minister bevoegd voor Consumentenbescherming of het opportuun is om al dan niet over te gaan tot een indexering van bedragen bedoeld in artikel XIX.2, § 2, tweede lid, en XIX.4, eerste lid,

¹⁵¹ MvT, 40.

op basis van de consumptieprijsindex die geldt op de datum van inwerkingtreding van deze wet en dienen ze een voorstel van indexering of niet-indexering in bij de Ministerraad. In voorkomend geval gaat de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, over tot de indexering van de bedragen bedoeld in artikel XIX.2, § 2, tweede lid, en XIX.4, eerste lid, op basis van de consumptieprijsindex die geldt op de datum van inwerkingtreding van deze wet.

De wet van 4 mei 2023 treedt in werking op de eerste dag van de vierde maand die volgt op de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, wat de **toekomstige overeenkomsten** betreft.

Dit artikel bepaalt dat de **bepalingen van de wet van toepassing zijn op lopende contracten**. Artikel 1 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de wet alleen voor de toekomst geldt en geen terugwerkende kracht heeft. Toch garandeert deze wet een **betere bescherming van de consument**, die absoluut moet worden uitgebreid tot de lopende overeenkomsten. Veel overeenkomsten kunnen van onbepaalde duur zijn en het is van essentieel belang dat een soortgelijke bescherming wordt gewaarborgd van de consumenten die verbonden zijn aan een dergelijke overeenkomst die werd gesloten vóór de inwerkingtreding van deze wet.¹⁵²

Daarom wordt deze wet uitdrukkelijk, **vanaf zeven maanden na haar inwerkingtreding, van toepassing verklaard op bestaande clausules in reeds gesloten overeenkomsten tussen ondernemingen en consumenten**.¹⁵³

Dit artikel bepaalt ook dat de minister bevoegd voor Economie kan vragen om een **evaluatie** te maken van de impact van deze wet in de twee jaren die volgen op haar inwerkingtreding.¹⁵⁴

Daarnaast bepaalt dit artikel dat er regelmatig een **analyse** wordt gemaakt van de **mogelijkheden** om de **bedragen uit artikel XIX.2, § 2, tweede lid en XIX.4, eerste lid, te indexer**en op basis van de consumptieprijsindex die geldt op de datum van inwerkingtreding van deze wet.¹⁵⁵

Daarom wordt er bepaald dat de minister bevoegd voor Economie en de minister bevoegd voor Consumentenbescherming **elke vier jaar** vanaf de inwerkingtreding van deze wet de **mogelijkheid** om al dan niet over te gaan tot een **indexering, analyseren**. Vervolgens dienen zij bij de Ministerraad hun **voorstel** in om al dan niet over te gaan tot een indexering van de bedragen uit artikel XIX.2, § 2, tweede lid, en XIX.4, eerste lid op basis van de consumptieprijsindex die geldt op de datum van inwerkingtreding van deze wet. Bij een akkoord binnen de **Ministerraad** gaat de **Koning** in voorkomend geval over tot een indexering van de bedragen.¹⁵⁶

Nadat de Ministerraad deze mogelijkheid heeft geanalyseerd en een beslissing heeft genomen over dit onderwerp, stellen de ministers in voorkomend geval een in de Ministerraad overlegd **koninklijk besluit** voor dat overgaat tot deze indexering.¹⁵⁷

**

*

¹⁵² MvT, 40.

¹⁵³ MvT, 40.

¹⁵⁴ MvT, 41.

¹⁵⁵ MvT, 41.

¹⁵⁶ MvT, 41.

¹⁵⁷ MvT, 41.